BUDAPEST, XXXVII. ÉVFOLYAM. 74. SZÁM. 1903. HÉTFŐ, MÁRCZIUS 16.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV., VÁRMEGYE-UTCZA 11.
Telefon száma 788.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor.
Egy fél évre . 20 kor. | Egy hóra 3 kor 60 fil.
Külföldre: 3 hóra Németországba 12 korona. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 15 korona.
Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR
főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY
szépirodalmi főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., VÁRMEGYE-UTCZA 11.
Telefon száma 706.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
Parisban főügynökségünk: John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Londonban főügynökségünk: Teleki József 11. Bloomsbury Square.
Frankfurtban a/M: Németországi kizárólagos vezérképviselőségünk Daube G. L. és Társa, valamint összes fiókjai.
Bécsben: Danneberg I. I., Kumpfgasse Nr. 7 Dukes M. utódai, I., Wollzeile Nr. 6—8, Haasenstein és Vogler I., Wallfischgasse 10 Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Orell, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei:
Vezérczikk: Márczius ünnepén.
Báró Bánffy Dezső a tisztviselőkről.
Politizálhat-e az ifjuság?
Tárcza: Márczius. Irta: K. Lippich Elek.
Regény: A méregvásár. Irta: Ohnet György.

Márczius ünnepén.

Örömmel irjuk a krónikáját ennek a mai nagy ünnepnapnak, amelyen a népszabadság megszületésének évfordulóját ültük. Mert rég idők óta nem volt ez az ünneplés olyan lelkes és meleg, mint most és rég nem nyilatkozott meg a hazafias érzés olyan erővel, mint ma. Szerte az országban mindenütt csupa izzó lelkesedés volt, amit beszéltek és a magyarság százezrei a nagy nap emlékein felbuzdulva fölemelő méltósággal tüntettek a mult eseményeinek halhatatlan hősei mellett, visszaidézvén e szomoru napok sötétjében ujra és örökkön világitó szellemüket.

Olyanok is vettek részt a mai ünnepen, akiket eddig nem láttunk a körünkben. Sem akkor, mikor a politikai harczok tüzében lángoltunk, sem akkor, mikor nemzeti küzdelmekről emlékeztünk meg.

És ma — igaz örömünkre — talán még a függetlenségi eszmék régi küzdőinél is hevesebben szóltak éppen ezek.

Nem nehéz megtalálni a nyitját annak, hogy miért fordult ez igy és miért voltak velünk ma, a szabadság ébredésének ünnepén az eddig számos okból tartózkodó polgártársaink is. Azért, mert egyrészt a hatalomnak egy erőszakos tényével állnak szemben ők is épp ugy, mint mi, a katonai követelések képtelensége kihozta őket a sodrukból épp ugy, mint bennünket és mert az ország közviszonyai mindenkép vigasztalanok, a kormány pedig közönyös a siralom és a nyomoruság iránt. Nemcsak a köznép, hanem a tömérdek bajban sinylődő országnak jóformán egész értelmisége is belátja már, hogy a sok szép igéret üres szó volt, hogy a nagy garral hirdetett honboldogitás frázis maradt s hogy mindenben az osztrák kivánságok teljesednek. Ez a tudat tereli össze a független polgárságot és ez a hatalmas tömörülés, a melynek ma ujabb jelei mutatkoztak, e küzdelmes napokban minden egyébnél biztatóbb a militarizmus követelései és az osztrák plenipotenczia ellen harczban álló lelkes tábornak.

Az ünneplésben méltón járt elől a főváros. Nem emlékezünk rá, hogy egyhamar olyan zászlóerdő lett volna itt márczius idusán, mint a milyen ma ékesitette az utczákat s a tengernyi nép olyanná avatta az ötvenötödször megujuló emléknapot, a milyennek lennie kell és a melynél nemesebb tüntetése régesrég volt.

Itt adjuk ezekről az ünnepi eseményekről a tudósitásokat, több szó nem is kell azokhoz.

A fővárosban.

Az ifjuság, a testületek, a független polgárság számos gyülekezete, az egész város márczius idusát ülte ma. Lelkesitő beszédek hangzottak el mindenütt, lobogódiszben állt jóformán minden utczasor és a nagyobb ünnepségekre olyan impozáns felvonulások voltak, hogy azokat is magával ragadta a lelkesedés, a kik vasárnapi szórakozásukat egyébként semmi másnak nem szokták feláldozni.

Ezrivel ment a nép különösen a délutáni ünnepségre, *Petőfi* Sándor szobra elé. Még a szoczialista munkások is ott voltak. De már kora délelőtt megkezdődött az egész nap tartó ünneplés.

Az ifjuság ünnepe.

A Vigadó termeit előkelő, uri közönség töltötte meg. A hölgyek nemzeti szinü kokárdát tüztek föl, a férfiakon volt diszmagyar is. Az ifjuság az egyetem zászlaja alatt vonult oda s a karzaton helyezkedett el a mérnök-daloskör s a Szent-Imre egyesület énekkara. A szószék a zenekari emelvény előtt állott. Körülötte foglaltak helyet *Madarász* József és *Molnár* Ákos országgyülési képviselők, számos egyetemi tanár s a köremüködők.

A programmot az együttes énekkarok Himnusz-a nyitotta meg, a melyet a közönség állva hallgatott végig. A karének után *Idakéry* Győző, az egyetemi kör elnöke tartotta a megnyitó beszédet, majd *Fedor* Géza alkaimi költeményét szavalta *Bónis* Pál. A lelkesen megéljenzett szavalat után dr. *Lovászy* Márton országgyülési képviselő lépett az emelvényre. Ő tartotta az ünnepi beszédet, a melyet minduntalan megszakitott az éljenzés és taps. Most az énekkarok *Farkas* Jenő müegyetemi hallgató tárogató kisérete mellett előadta »Hej Rákóczy, Bercsényi!« s »Csinom Palkó« kezdetü kurucz-nótákat. Viharos taps és éljenzés jutalmazta a mélabus, szivreható nótákat. Az ifjuság részéről *Kovács* István tartotta az ünnepi beszédet. Ügyesen átgondolt, szép beszéd volt, s amikor a kétfejü sas meg a Turul között tett összehasonlitást, perczekig tartó ováczió kisérte szavait. R. *Maróthy* Margit, a Magyar Szinház müvésznője Petőfi Sándornak »*A ledőlt szobor*« czimü költeményét szavalta el nagy hatással. Utána *Farkas* Jenő tárogatón énekkarral eóadta *Rákóczy kesergőjé*-t, egy kurucz tábori dalt s *Rákóczy ébresztőjé*-t. Ezután a Szózat következett, a melyet a karok orgonakisérettel énekeltek. Ezzel a müsor véget ért, s az óriási közönség a Szózat s a Kossuth-nóta hangjai mellett a legnagyobb rendben távozott a Vigadó épületéből.

Az egyetem előtt.

A délutáni ünnep az Egyetem-téren kezdődött. Az ifjak s a közönség, számukat öt-hatezerre teszik, lelkes hangulatban emlékeztek meg a nagy nap hőseiről, a mai egyetemi ifjuság dicső elődeiről.

Pontban három órakor *Németh* Béla joghallgató az erkélyen elszavalta a *Talpra magyart*. Zugó éljenzés kisérte minden szakaszát. Utána hazafias szép beszédet mondott *Nagy* András joghallgató. Méltatta a márcziusi napok vivmányait s felhivta társait, hogy munkával, tettekkel tartsa, meg a mit a nagy napokban sikerült kivivni. Majd *Oláh* Gábor bölcsészethallgató szavalta el ezután versét, végül *Toma* István joghallgató tartott hosszu beszédet.

A tömeg megindult s a Kecskeméti-utczán, a Kalvin-téren s a Muzeum-köruton a Nemzeti Muzeum elé vonult. Utközben lelkesen énekelték a Kossuth-nótát.

A Muzeum előtt.

A Muzeum kertjében sok százra rugó tömeg várta a menetet. A szónokok a kiugró párkányzaton foglaltak helyet, a honnét ötvenöt évvel ezelőtt *Petőfi* Sándor harsogta el a »Talpra magyart.«

Elsőbben *Jakab* Sándor szavalta el hévvel, messze csengő hangon a »Nemzeti dalt.« A tömeg minden versszak után lelkesülten ismételte a refrént: Esküszünk.

Gulyás József bölcsészettanhallgató ezernyolcszáznegyvennyolcz márcziusának nagy dicsőségét méltatta. Beszédének különösen az a része talált élénk visszhangra, amelyben az osztrák kapzsiságot emelte ki.

Majd *Szécskay* György szavalta el »Márczius 15« czimü hatásos költeményét, amelynek minden sora elkes éljenzésre ragadta a hallgatóságot.

Szentirmay Elemér hosszabb ünnepi beszédben méltatta a márcziusi eseményeket s végül *Gyökössy* Endre szavalt hatásos alkalmi költeményt nagy tetszés között.

A muzeum előtti ünnepség ezzel véget ért s a nagy sokasággá felszaporodott ifjuság a legnajobb rendben sorakozott ismét zászlója alá, hogy elvigye koszoruját Petőfi Sandor érczszobrának talapzatára.

Petőfi szobránál.

Sötét este az egyetemi ifjuság hatalmas csapata megérkezett a Petőfi-térre. Először *Mihály* Lajos szavalta el a *Talpra magyart*. Utánna az ünnepi beszédet *Kulcsár* Gyula joghallgató mondotta. A beszéd végével letette a koszorut a szoborra. Gyökössy Endre szavalta el még *Márczius 15* cz. költeményét. *Idakéri* Győző felszolttása után az egyetemi ifjak rendben elvonultak a szobortól és a *Pilvax*-kávéházhoz mentek.

Az ujvárosházán.

Az ügyvédjelöltek és joghallgatók orsz. egyesülete az ujvárosház közgyülési termében rendezte márczius tizenötödiki ünnepét. Jóval az ünnepély kezdete előtt, nagyszámu közönség — fiatal leányok és asszonyok — zsufolásig töltötték meg a tágasterem minden zugát.

Az elnöki megnyitót dr. Wolfner Pál egyesületi elnök tartotta.

Nagy figyelemmel hallgatott, költői lendületü beszédét azzal kezdette, hogy márczius tizenötödikét nem nagyhangu frázisokkal, nem öblös hangon tartott beszédekkel lehet méltón megünnepelni. A régi ezernyolczszáznegyvennyolcz márczius tizenötödikéről szolva magasztalja a régi táblabirói világot, amelyben ez a nap a függetlenséget jelentette s ma a függetlenség helyett azt tapasztaljuk, hogy elvesztve gazdasági függetlenségünket is, zsákmanyul vagyunk odadobva a kapzsi Ausztriának.

Beszédét lelkes éljenzés követte.

Utána *Jászai* Mari szavalta el Vörösmartinak *A sors és a magyar ember* czimü satyrikus költeményét, amelyre *Beöthy* Akos ünnepi beszéde következett:

Szives örömmel fogadta el — ugymond — a mai meghivast, annyival is inkább, mert jól esik neki belevetődni a fietal élet pezsgő zajába. De másrészt azért is, mert jogosultnak tartja, hogy a régi jó táblabirák epizogjaiból alakult egyesület ülje meg méltó fénnyel ezt a mai napot, mert hisz ezen egyesület tagjai csakugyan jogutódjai a jurátusoknak. Ismertette ezután, mi jelentősége van a márczius tizenötödikének. E nap a Talpra magyar! a tizenkét pont és a sajtószabadság emléknapja. A magyar alkotmányban az egyes események, az egyes dátumok nem birnak oly jelentőséggel, mint más államok alkotmányában. A magyar alkotmány nem papir-alkotmány. A magyar történeti alkotmány fiatal hajtásból növekedett, büszke, erős tögygyé. *Magyarország független ország, mely önálló alkotmánynyal bir s igy semmi szüksége sincsen* Ausztriára. Arra a kérdésre, nemzet vagyunk-e, állam vagyunk-e — az 1848-iki törvények szintén válaszoltak.

Kinek köszönhetjük mi ezeket a törvényeket, amelyek hivatva voltak bennünket a független államok sorába iktatni, s minő taktikával hozattak ezek létre? Ami az első kérdést illeti, erre csak egy névvel lehet felelni: *Kossuth Lajosnak! Gloria in excelsis!* Elismerte ezt maga a haza bölcse, *Deák* Ferencz is, elismerte azt Kossuthnak nagy ellenfele, Széchenyi István is. Ennek a két klasszikus tanunak az elismerése perrendszerü bizonyiték. Kossuth taktikája két tételben összpontosult. Es pedig: E nemzet nem kegyelemért esdekel, de jussát, igazát követeli. A kormánynak és vezető férfiaknak pedig odamenydörögte, veletek együtt is kivivjuk a nemzet jogait, *de ellenetek is, ha másként nem lehet.*

Ha az 1848-iki törvények végrehajtása meg nem akadályoztatott volna, Magyarország *ma paradicsom lenne*. De fájdalom *a reakczió megkezdette átkos müködését.* A mai korról szólva, megjegyzi, hogy *a nihilizmus kezd uralkodni s ezzel szembe száll a pesszimizmus.* A demokráczia nem a negyvennyolczas idők demokrácziája többé. A mai demokráczia czimeket keres, hivalkodik. *Az 1848-iki törvényeket csak az 1848-iki kor erélyével és erkölcseivel tarthatjuk fenn.* Ne adjunk hitelt annak a jelszónak, hogy *ha szabadok akarunk lenni, előbb gazdagok legyünk.* Legyen bennünk szittya virtus, nyers erő, tegyünk félre minden vallás és osztály elleni gyülölséget s igy valósitsuk meg az 1848-iki törvényeket.

Zugó tapsvihar s szünni nem akaró lelkesedés követte Beöthy beszédét.

Utána *Török* Irma a Nemzeti Szinház tagja szavalta el *Csizmadia* Sándor szocziálista költőnek *Martius* czimü költeményét. A szép verset a közönség lelkesen megéljenezte. — A programm utolsó száma *Ábrányi* Emil költeménye volt. A jeles poéta *Imádság márczius 15-én* czimü költeményét szavalta el.

Majd *Jászai* Mari asszony megtoldotta a müsort s elszavalta a *Szózatot*. A közönség áhitattal hallgatta a nagy müvésznő mesteri előadását.

Az elnök ezután köszönetet mondott az egyesület nevében Jászai Marinak, *Ábrányi* Emilnek, *Török* Irmának s *Beöthy* Ákosnak közremüködésökért s fölhivására az egész közönség felállva énekelte el a Kossuth-nótát.

A Petőfi-társaság ünnepe.

Nagy közönség jelenlétében ünnepelte meg a Petőfi-társaság a szabadság ünnepét. Az ülést *Herczeg* Ferencz alelnök nyitotta meg, bemutatta mindenekelőtt *Jókai* Mórnak, a társaság elnökének Abbáziából küldött következő táviratát:

»Márczius 15-én távol tengerpartról küldöm üdvözletem imádott hazámnak; legyen szabadsága, melyet e napon kivánunk, örökkétartó, hatalma erősbödve, uj nemzedéke őseihez méltó, azoknál boldogabb; legyen béke a hazafiak között, honszeretet egyenlitse ki az ellentéteket, isten sugallata vezérelje minden tettünket, áldja minden törekvésünket. Mindazoknak, akik a szabadság nagy feltámadásának napját hajdan velem együtt üdvözölték és még ma is ünneplik, boldog emlékezésemet küldöm. Szeretetteljes üdvözletemet az ifju nemzedéknek, szellemi emelkedésünk tényezőinek, a Petőfi-társaságnak, legyen őre a nagy eszméknek, erős hőse a dicsőségnek, melyet a nagy költő viselt s kivivott utódainknak; erős lelket és kart adjon nektek az isten! *Jókai Mór.*«

Ezután *Herczeg* Ferencz lelkes szavakban vázolta márczius tözenötödikének jelentőségét. Márczius 15-ikének ünnepét — ugymond — nem egyházi, nem is világi törvény, hanem maga a nemzet akarata szerezte. *Kötelező külső formái nincsenek, mégis az ősvallások miszteriumainak megrázó erejével hat a szivekre.*

Majd igy folytatta:

Ötvenöt esztendővel ezelőtt megmozdult a halottnak hitt nemzet teste és egy világrész borzongó ámulata közepett kikelt kriptájából és utra kelt az igéret földje, az erős, egységes nemzeti állam ideálja felé. Éjnek idején kelt utjára, ágyudörgés közepett és utját egy lángbaborult ország tüztengere világitotta meg. Azóta elmult ötvenöt esztendő, a nemzet még nem érte el az igéret földjét, bus bolyongása még egyre tart. Az ágyuk elnémultak, de vándorutján ezer uj veszedelemmel kell megküzdenie, hol külső ellenséggel, hol természeti akadályokkal, hol pedig a maga kishitüségével és közömbösségével. Olykor vezetők nélkül találja magát. Irányt téveszt, kopár pusztákon vánszorog, az ereje fogytán van. Es akadnak hamis próféták, a kik a szikkes pusztára mutatva, igy szólnak hozzá: Ime, ez az igéret földje, állapodj meg itt és feszitsd ki sátraidat. Azonban minden esztendőben egyszer, márczius 15.-én, ujból megjelenik a csüggedő vándornép szeme előtt a tüzoszlop, mely éjjeli utján kalauzolta. Tekintete ujra az igéret földje felé fordul, ujra hallja Istenének szavát: »Ha élni akarsz, ha szabad és magyar akarsz lenni — akkor előre! Ha százszor eltevesztéd is az utat, keresd meg ujra; gázolj tüzön-vizen át, törtess rengetegen s pusztákon át, ha elhullanak legjobb fiaid is, végre is el fogsz érni oda, a hová a szilárd akarat és bátorság még mindig elért: az igéret földjére!«

Zajos taps fogadta Herczeg beszédét. A tetszés zaj csillapulta után *Ferenczy* Zoltán olvasta föl értekezését: »*A szabadság eszméje és Petőfi*« czim alatt. Petőfit, mint egy szent eszmének bajnokát mutatta be. Élete czéljául ő a szabadságot tüzte ki, megvalósitva az egyenlőség és a szocziális alapokon nyugvó köztársaság által. A közönség élénken megéljenezte a szerzőt. *Szávay* Gyula »*Vitézi ének Rákóczy Ferenczről*« czimü költeményét adta elő. Végül *Vértesy* Arnold olvasta fel »Szegény ember házája« czimü elbeszélését, a melynek meséje a szabadságharcz keretében folyik le.

A felolvasó ülés után zárt ülés volt *Herczeg* Ferencz elnöklésével; ez alkalommal Szana Tamás jelentést tett ama becses Petőfi-relikviákról, a melyeket *Kéry* Gyula gyüjtött fáradhatatlan buzgalommal. A relikviák között van Petőfi számos kézirata, az ágy, a melyben a nagy költő alá került, a mely oldalt fekve ugy szuszogott és hörgött, mint egy haldokló állat.

Az Egyetértés tárczája.

Márczius.

— Az Egyetértés eredeti tárczája. —

Jön az ideje csóknak, dalnak...
Az erdő ébred! Zöld rügyek közt
Suhognak illatos fuvalmak.

—

A dermedés életbe szökken.
Valami édes ösztön árja
Indul a légben, pezsg a rögben.

—

Rab gondolat bilincsét rázza,
S bágyadt idegben tüzre lobban
Az alkotás ifjonti láza.

—

Megujulás egész világon!
Bübájos mámor, vágy, reménység
A zsibbadt lelken és tar ágon...

—

Halleluja, győzött az élet!
Minden, mi köd, mi bú, mi átok,
Nevető, csókos örömmé lett!

—

Te is szivem feledd az árnyat —
És bontogasd a légi utra
Didergő, csüggedt, lomha szárnyad!

—

Multat ne bánj, törődj a mával!
S fel, fel a tiszta, kék azurba
A kikeleti pacsirtával!

K. Lippich Elek.

(Minden jog fentartva.)

A MÉREGVÁSÁR.

12

Irta: OHNET GYÖRGY.

Nem érzett szánalmat iránta, pedig szerette valaha csak azon igyekezett, hogy minél jobban kihasználja áldozatát, mielőtt az tönkremegy.

Az emberiség megvetése, a lealázó szeszélyek, a melyeket annyiszor el kellett türnie s a társadalom fekélyei, a melyek a maguk utálatos valóságukban tárultak eléje, kegyetlen czinizmussal töltötték el e nő szivét. Nyugodt szemérmetlenséggel fosztotta ki az embereket s egyetlen czélja az volt, hogy azok gyöngéit, hibáit a maga javára forditsa; ugy akart boszut állni saját becstelenségeért a társadalmon, hogy azt az őrültség s bün karjaiba taszitotta. Egy bizalmasa volt csak, a ki előtt leplezetlenül tárta fel gondolatait. Manduitné, a kézápolónője. Ez az asszony ösmert alakja volt a párisi könnyüvérü társaságnak. Táskájában, a melyet mindig magával vitt, állandóan kisebb-nagyobb kikölcsönzésre szánt összegek, váltók, eladni való ékszerek voltak, azonkivül a párisi előkelő férfiak névsora és lakásczime.

Ha egyik kliensének pénzre volt szüksége, Manduitné az illető hitele szerint készpénzzel, vagy ékszerekkel szolgált. A készpénz körülbelül hatvan százalékot jövedelmezett neki évente. Az ékszereket a jó asszony maga vitte a zálogházba; a zálogjegyet pedig megtartotta s ennek fejében egy férfiklienst mutatott be, a ki elvállalta a váltó kifizetését, vagy kiváltotta az elzálogositott ékszereket.

Etiennette fiatal korában gyakran kötött ilyen üzleteket Manduitnéval és sohasem bánta meg egyikük sem. A két nőt számtalan titokzatos emlék füzte egymáshoz s gyakran rejtett szavakkal beszéltek olyan emberekről, kiket csak ők ismertek és olyan esetekről, a melyek csak őket érdekelhették. Etiennette gyakran intézett Manduitnéhoz ilyen kérdéseket:

— Hát a Poignardedal mi történt?

— Azt egy magyar vette el s elutazott vele hazájába.

— Ugyan?! És mit szól ehhez Frigyes?

— Az fülig belejutott a bajba s nem tehetett semmit sem. A gyermek most már megnőtt... Az anyja eljött hozzám a minap s huszonöt aranyat akart kicsikarni tőlem... de hiába!

— Vigyázz magadra!... Costeau könnyen bánik a bicskával.

— Oh nem félek tőle... a kis revolverem mindég nálam van s ő ezt jól tudja...

Krisztiánt ezek a párbeszédek módfelett érdekelték s kiváncsian kért felvilágositást Poignarde Frigyes és Costeau felől, de Etiennette mindég ugyanazt a feleletet adta:

— Ezek régi ösmerőseink.

— Szép társaság, a melyben a kés és a revolver olyan nagy szerepet játszik.

— Nem rosszabb a tiednél, a melyben fehér keztyüvel lopnak s mosolyogva gyilkolnak.

— Mindegy! Azért nem adnám sokért, ha láthatnád Manduitnét, amint revolverrel kezében beszélget Costeau urral, aki viszont a bicskáját szorongatja öklében . . . Érdekes jelenet lehet!

— Édes fiacskám, ha Manduitné elmesélné neked az életét s ha te négy sort helyesen tudnál irni, olyan tárczákkal lephetnéd meg a világot, hogy a leghiresebb irók megirigyelnének érte.

— *Egy manicure emlékei*... Pompás! Szólok róla Clanironnak. Ugy tudom, van neki valakije a *Revue des Deuxmondes*-nál.

Krisztián minden gunyolódás mellett jól az emlékébe véste, hogy Dhoriel kisasszonynyal nem lenne jó ujat huzni s hogy multjában olyan személyek szerepeltek, akik igen könyyen bántak a késsel s revolverrel. A szerencsétlen fiu már több mint két éve volt ennek a gonosz teremtésnek a hálójában s napról-napra mélyebbre sülyedt ugy erkölcsileg, mint szellemileg, de egyszer egy váratlan esemény rombadöntötte Etienette terveit s Krisztián szabadulása biztosnak látszott.

Dhoniel kisasszony, mint minden évben a julius és augusztus hónapot a tengerparton óhajtotta tölteni. Krisztián tehát egy nyárilakás keresésére indult. Egy ügynök gyönyörü nagy birtokot ajánlott neki Tourgevilleben, Deauville és Villers között. A nyárilak több szobából állott s igy Etienette állandóan vendégül láthatta barátnőit és barátait. A villához nagy istállók és melléképületek tartoznak, melyekben a lovakat, kocsikat és automobilokat helyezték el.

Vernier-Mareuil Deauvilleben lakott, de ez sem fiát, sem Etiennettet nem zavarta. Az első két hét nyugodtan telt el. Krisztiánra csodálatos hatást gyakorolt a tengeri levegő. Uj erőre kelve, bejárta az egész környéket husz lóerejü automobilján, jobbára csak gépésze társaságában, mert Dhoriel kisasszony azt tapasztalta, hogy az éles levegő tönkreteszi arczbőrét s csöpp kedve sem volt veszélyeztetni szépségét.

A fiatalember, mint a szélvész, rohant a falvakon keresztül s mindenfelé óriási porfelhő s kiállhatatlan petroleumszag jelezte utját.

Egy napon Pont-l' Eveque környékét járta be; az ut egyik fordulójánál egy öreg emberrel találkozott, ki élénk taglejtésekkel kiabált feléjük valamit. Krisztián már megszokta a parasztok szitkozódását s nem törődve a kiabálással és a jelekkel, őrült sebességgel folytatta utját.

Körülbelül fél kilométert haladt még s egy keresztuthoz ért, a melynek egyik oldalán sövény huzódott, a másikon pedig korláttal körülvett legelő terült el. A korlát nyitva volt s Krisztián minden habozás nélkül befordult a legelőre. Néhány méternyi utat tett a gyönyörü pázsiton, midőn egy kis árokhoz ért, mely az esővíz levezetésére szolgált.

Az automobil nagyot szökött s át is jutott az árkon, de visszacsuszott s borzasztó lármával fölborult. A gépész még idejekorán leugrott, de Krisztián, a ki nem akarta elengedni a féket, leesett s bal lába a kocsi alá került, a mely oldalt fekve ugy szuszogott és hörgött, mint egy haldokló állat.

— Megsebesült uram? — kiáltotta a gépész a fiatalember segitségére sietve.

— Nem birok mozdulni — felelte Krisztián — s rettenetesen fáj a lábam . . . Gyorsan, segitsen, hogy kiszabadithassam, félek, hogy kigyul a kocsi.

A gépész óvatosságból előbb kiüritette a szesztartót, azután megragadta az automobilt. De hiába erőlködött, nem birta fölemelni. Erőlködése kárba veszett volna, ha nem érkezik véletlen segitség a közeli nagy fák alá rejtett házból egy fiatal lány s két férfi személyében.

— Gyorsan, gyorsan! — mondta társának az idősebbik, — fogja meg a korlátfát s tolja a kocsi alá, hogy felemelhessük . . . ugy, jól van . . . Ön pedig gépész ur görditse ide azt a nagy követ támasztónak . . . No most vigyázat! . . . emeldd . . . még jobban! . . . Mihelyt ön szabadnak érzi magát, fiatal barátom, csuszszék hátrafelé, hogy a lábát kihuzhassa . . . Megvan? Ah Istenem elájult!

Midőn Krisztián egy mozdulatot tett, hogy lábát kiszabaditsa, iszonyu fájdalmat érzett s elvesztette eszméletét.

— Fogd meg őt lányom a hóna alatt s huzd ide felénk: mi nem ereszthetjük el az emelőrudat . . . Gyorsan, gyorsan! No hála Istennek! megtörtént.

Krisztián végre ki volt szabaditva s élettelenül hevert a füben; a fiatal lány s a három férfi aggódva állt körülötte. Mikor magához tért, a gépész megtapogatta lábát, de a fiatalember felorditott fájdalmában.

— Érzem, hogy eltörött a lábam; kérem ne nyuljanak hozzám.

— De hiszen nem maradhat itt, a legelő közepén, mondta az idősebbik férfi. . . . Gyermekem, siess be Claudedal a házba, s küldj le egy derékaljat, anyádnak pedig mondd meg, készitsen ágyat . . . Igaz, majd elfelejtettem! Claude hozzon magával egy létrát is, azon fogjuk a házba szállitani.

(Folyt. köv.)

született, egy almárioma ćrája dohány-utczai lakásából és a balázsfalvi koponyára vonatkozó adatok. A társaság *Kéry* Gyulának elismerést és köszönetet szavazott.

Egyéb ünnepségek.

A *belvárosi Saskör* fényesen ülte meg a nagy nemzeti ünnepet. A kör disztermében, a mely nemzetiszinü zászlókkal, drapériákkal s Kossuth Lajos nagy arczképével volt diszitve, kétszáznegyven teritékes vacsoránál gyült össze a belváros polgárságának szine-java.

A második ételfogásnál *Pólónyi* Géza, a kör nöke üdvözölte a megjelenteket.

A nagy idők emlékezete — ugymond — megköveteli, hogy ma ne takarékoskodjunk, ne fukarkodjunk a lelkesedés nyilvánitásában. Atadja a szót Preyer Hugónak, aki magas röptü beszédben méltatta a napot. A szabadságnak ünnepe ez, — ugymond, — a magyar nemzet háromszázéves politikai küzdelmeinek, társadalmi ujjáébredésének és ama politikai és szocziális kialakulásnak évfordulója, amely e napon a nemzet egységes és lelkes akaratnyilvánulásában diadalt aratott a századós elnyomatáson s magának a népnek könyein is.

Hosszasan megéljenezték a szónokot, a kinek Polónyi Géza köszönetet mondott a beszédért, amely méltó volt a magasztos ünnephez. Élteti Kossuth Lajos emlékezetét. (Lelkes éljenzés.)

A Madách-Társaság ünnepélye a Tisztviselő Kaszinó disztermében folyt le szépszámu közönség előtt. A Ganz-gyári daloskör a szózat előadásával kezdte meg az ünnepi ülést. Utána Bodnár Zsigmond egyetemi tanár mondott beszédet. Majd Szécskay György, Farkas Jenő, Prem József, ifj. Radnai Zsigmond és Gyökössy Endre előadása következett.

A *Terézvárosi Társaskörben* az este volt az ünnepség. A müsor számait, szavalatok, alkalmi beszédek és zongoraszámok képezték. Különösen tetszett Major J. Gyula Szonatája és Márczius: árogatója.

A Szabad Liczeum Társaság a Törekvés daloskörrel egyetemben a MÁV. északi főműhelye munkásai számára a mühely vendéglőjének éttermében történelmi estélyt rendezett. Az estélyen az énekelőadáson kivül, hazafias költeményeket szavaltak és méltatták a márczius 15-ét szép és hazafias beszédekben.

A *józsefvárosi polgári fiuiskola* ünnepélyén *Ullerich* Gyula igazgató megnyitó beszédje után az intézeti daloskör hazafias dalokat énekelt, — *Váradi* Amadé tanár hazafias beszédben magyarázta az ünnep jelentőségét. — A *hatodik kerületi nagymező-utczai polgári fiuiskolában* Zettner Ede igazgató megnyitó beszéde után *Baumann* János tanár méltatta az ünnep jelentőségét. A növendékek alkalmi költeményeket szavaltak és a daloskör hazafias dalokat énekelt.

A *hatodik kerületi felső kereskedelmi iskola* növendékei reggel nyolcz órakor a tanárok vezetése mellett a várban a honvédszobrot koszoruzta meg s azután az iskolában az ünnepélyt folytatta.

A *nyolczadik kerületi német-utczai polgári fiuiskolában Várady* Amadé tanár mondotta az ünnepi beszédet, az ifjuság daloskörе pedig *Erődi* Ernő énektanár vezetése mellett alkalmi dalokat énekelt.

A *hetedik kerületi* Wesselényi-*utczai községi polgári fiuiskolában Lád* Károly igazgató vezetése mellett ünnepelték meg a szabadság ünnepét. A nap jelentőségét az igazgató és Benke Balázs tanár fejtegették

A *budapesti ág. hitv. evangélikus főgimnázium* ma délelőtt kilencz órakor disztermében rendezett ünnepélyt, melyen a tanári kar, *Góbi* Imre igazgató vezetése alatt, a tanuló ifjuság, az egyházi és iskolai elöljáróság nagy számu képviselője vettek részt.

A *második kerületi polgári fiuiskola* ünnepélyén Vaszkó György igazgató, *Böngérfy* János tanár s több növendék müködött közre.

A polgáriiskolai növendékek ünnepélye után *a felső kereskedelmi iskolának növendékei* tartották ünnepélyüket, melyet *Fillinger* Károly igazgató nyitott meg. Az ünnepi szónok *Kórössy* Árpád dr. tanár volt. *Kacziány* Géza dr. tanár alkalmi ódáját és több hazafias költeményt szavaltak még a növendékek.

A munkások.

A munkások délután az Ujvásár-téren gyülekeztek, a honnan tömött sorokban mentek a Petőfi szobra elé. A tömeg elhelyezkedése után a munkásdalárda elénekelte a Bilincs czimü éneket. Utána Müller Sándor szavalta el Csizmadia Sándor Márczius czimü költeményét. Az alkalmi beszédet Bokányi Dezső mondotta. Végül Tandler János magyar és olasz nyelven intézett beszédet a munkásokhoz, a kiknek a koszoruját Bokányi a munkás dalárda Marsaeiles éneke közben tette le.

Öt óra már elmult mikor az ujjászervezett szoczialisták hat munkáscsoportja a czipészek, csizmadiák, sütők, ablaktisztitók és szücsök megérkeztek a szoborhoz. A munkás-szózat eléneklése után *Illés* István szavalta el A *nép nevében* czimü költeményt. Az ünnepi beszédet Rózsa Gyula tartotta. Utána beszéltek még Mezői Vilmos és Barna József. Czajlik rendőrtanácsos közbelépése folytán többen nem is beszéltek. A munkások rendben oszlottak szét.

Itt jegyezzük meg, hogy néhány munkás az elmult éjjel a Petőfi szobor közelében egy póznát állitott fel, amelyre egy vörös lobogót tüztek. A zászlót reggel hat óra tájban eltávolitották.

A szinházak ünnepe.

Az Opera kivételével minden szinház megünnepelte a márczius tizenötödikét. A *Vigszinházban* detután *Balla* Miklós hazafias prologját szavalta *Győző* Lajos, utána pedig nagy hatással került szinre *Fényes* Samu drámája: «*Bacsányi*.» A közönség szinig megtöltötte a nézőteret és lelkesedéssel vett részt az előadásban. A *Népszinház* előadatta ifjabb *Bokor* József alkalmi korrajzát a «*Kossuth Lajos*»-t. A hetedik képnél, «*Budavár bevételénél* a közönség együtt énekelte a szereplőkkel azt, hogy «*Kossuth Lajos azt izente*». A *Magyar Szinházban Mérei* Adolf darabja a «*Gotterhalte*» került szinre. A *Nemzeti Szinház*ban szintén hazafias darabot játszottak, az *Opera* azonban — mint rendesen — az idén sem tartott ünnepi előadást. Erről különben lapunk más helyén irunk.

A vidéken.

Az ország minden részében lelkes volt az ünneplés, a miről a következő táviratаink szólanak:

Sopron. Az este az ifjuság fáklyásmenetet tartott s a szinház-téren hazafias beszédek és szavalatok zárták be a körmenetet. Ezután diszelőadás volt a szinházban. Ma délelőtt az irodalmi és müvészi kör matinét rendezett, a melyen az ünnepi szónok *Bella* Lajos tanár volt. *Kesztler* Ede a szintársulat tagja és *Korányi* Frida a budapesti Operaház tagja énekeltek. Délben a szintársulat *Széchenyi* István szobra elé vonult, hol Bács Károly beszéd kiséretében babér-koszorut helyezett a szobor talapzatára. Kesztler Ede szavalása után a társulat a Himnuszt énekelte. A házak lobogódiszt öltöttek.

Resicza. A polgári iskola ünnepélyt rendezett, a melyen Deák Gyula tanár mondotta az emlékbeszédet. A magyar nyelv-terjesztő egyesület szintén ünnepélyt tartott, a melyen Sajó György magyar, Speidl Ernő német és Velceán József román beszédet mondott. A dalárdák együttesen énekeltek.

Zólyom. Fáklyásmenet és kivilágitás, majd istentisztelettel vezették be az ünnepnapot, majd a főtéren dr. Mikler Gusztáv ünnepi beszédet mondott, Salamon Ferenczné pedig szavalt. Az ünnepélyt fényes bankett és tánczmulatság zárta be.

Segesvár. Az állami polgári leányiskola tanulói tanárukkal az élén zászlók alatt Petőfi szobrához vonultak. A menetben nagy közönség vett részt. Petőfi szobrára koszorut helyeztek. Számos ház fel van lobogózva.

Nagy-Kálló. A nagykállói kaszinó bankettet rendezett. Délután a polgárság a Kossuth-térre vonult. Este kivilágitás volt.

Pozsony. A Toldy-kör tegnap diszvacsorát rendezett, melyen a város értelmiségének szine-java vett részt. Az ünnepi pohárköszöntőt Nagy Olivér dr. ügyvéd mondotta. Ma a főgimnázium, főreáliskola, ev. liczeum, a jogakadémia, a tanitóképző intézet, az izraelita polgári iskola és evangelikus teológiai akadémia ifjusága rendezett ünnepet. A polgári magyar kör este a városi szinházban zsufolt ház előtt diszelőadást tartott. A himnusz elénekiését a közönség állva hallgatta végig. A városban számos ház fel van lobogózva.

Nagyvárad. A nagyváradi függetlenségi párt ma délután a Szent László-téren népgyülést tartott, a melyen vagy 2000 ember jelenlétében *Barabás* Béla képviselő márczius 15-ikét méltatta. Egy időben a nagy piacz-téren a szocziáldemokraták a katonai javaslatok ellen tiltakozó népgyülést tartottak. Mindkét gyülés rendzavarás nélkül folyt le.

Orsova. Délelőtt az állami iskolák, délután a polgárság este pedig a magyar kaszinó szépen sikerült ünnepeket rendezett. Délután a főtéren mintegy 3000 ember helyezkedett el a szónoki emelvény körül, a melyen a magyar dalkör hazafias dalokat énekelt. *Ivácskevics* Sofron román polgár gyujtó magyar beszedben emlékezett meg a nevezetes évfordulóról, összetartásra, hazaszeretetre buzditván a különböző nyelvü polgárokat. Az ünnepélyen ott voltak az összes orsovai egyesületek és a tanuló ifjuság. A komolyan és méltóságosan lefolyt ünnep után az azon résztvevők körmenetben elindultak a város másik részén elhelyezett Kossuth-emléktáblához. Itt felolvasták a délmagyarországi ifjak üdvözlő sürgönyét Orsova közönségéhez és a dalkör elénekelte a Kossuth-nótát. A hangulatot még ünnepiesebbé tette az a zászlóerdő, a melylyel Orsovának különféle nemzetiségü lakosai házaikat feldiszitették. A kaszinóban este 150 teritékü bankett volt, a melyen *Halmay* Károly plébános mondott hazafias beszédet.

Nagyszeben. Nagy közönség előtt *Zagoni* Gábor közjegyző és *Kárpáthy* Gusztáv tanár mondott beszédet. Az ünnepélyen igen sok szász is vett részt.

Brassó. A brassói magyarság fényesen ünnepelte márczius idusát a Vigadóban rendezett ünnepséggel, melyen nagy közönség vett részt. A dalárda hazafias énekeket adott elő, mire *Bordeaux* Árpád főgymnáziumi tanár lelkes ünnepi beszédet mondott. Az ünnepélyen gróf *Lázár* István főispán is jelen volt. Este népes lakoma volt *Délben a főtéren az 50. gyalogezred zenekara a Himnuszt, a Szózatot és a Rákóczy-indulót játszotta.*

Hatvan. A Bajza-kör hangversenyt rendezett, melyen nagy közönség vett részt. Az ünnepély után bankett volt.

Baja. A bajai függetlenségi és 48-as párt az ipartestület nagytermében tartotta meg a polgárság impozáns részvételével a szabadság-ünnepet. A lakomán dr. Reich Aladár országgyülési képviselő mondotta az ünnepi beszédet.

Budapest, márczius 15.

A képviselőház hétfőn délelőtt tiz órakor ülést tart.

Népgyülések a katonai javaslatok ellen. A szabadság születése napján az ország több helyén tartottak tiltakozó népgyüléseket a kormány követelései ellen.

Debreczenből táviratozzák, hogy a függetlenségi párt a városháza udvarán tartotta meg a népgyülést, a melyen *háromezer ember vett részt.* A gyülést *Márton* Imre ügyvéd nyitotta meg. *Bakonyi* Samu országos képviselő hosszabb beszédet mondott a katonai javaslatok ellen. A népgyülés elhatározta, hogy Debreczen város közgyülésének tiltakozó javaslatát és feliratát megköszöni a közgyülési tagoknak, de pótlásul kivánja a *nemzeti hadsereg szervezését* és ebben az ügyben ujabb feliratokat küld népes küldöttség által, a melyet *Thaly* Kalmán fog vezetni, a képviselőház elnökének. Délután tüntető körmenet volt, de rendzavarás nem történt.

Sokkal izgalmasabb a *pécsi* nagygyülésről beszámoló távirat.

Ott ma délután szintén gyülést hivtak össze a katonai javaslatok ellen. Óriási közönség jelent meg, de a határozati javaslat elfogadása után rendben szétoszlott. Később — mondja a távirat — *nagy tömeg gyült össze Erreth képviselő házánál.* A rendőrség a tüntetőket szét akarta oszlatni, de ezek kőzáporral fogadták őket. Katonaság vonult ki, a mely szétszórta a tüntetőket, Szóval, Pécsett az «illetékes, körök»-nek az iparkodása, hogy botrányt idézzenek elő a polgárság tiltakozása alkalmából, kis hija, hogy nem sikerült.

Báró Bánffy Dezső a tisztviselőkről.

A nemzetiségi politika uj iránygondolatai.

Báró *Bánffy* Dezső folytatja a *Magyar Közélet* czimü folyóiratban czikksorozatát a nemzeti politika alapvető eszméiről. Ma az állami tisztviselőknek a nemzetiségi politikában való nagy szerepéről értekezik. Történeti visszapillantást vet a magyar nemzetiségi kérdésre s konstatálja, hogy egynyelvü, egységes magyar nemzet és állam sohasem létezett. A magyar elem azonban hatalmas asszimiláló képességével nagyjában magába olvasztotta az idegen fajokat. A mult századokban, a rendi alkotmány idejében, a nemzeti előjogok megszerzése, s ezzel járó kedvezmények nyujtották azokat az előnyöket, amelyek e beolvadásra buzditólag hatnak. Később is csak intézményi vagy társadalmi előnyök mellett volt eredményes a beolvasztás folyamata.

„Ha már most, a jelen viszonyok között — mondja báró Bánffy — midőn az egységesitő latin kultura megszüntével az önálló magyar kultura és az azzal versenyezni akaró különböző nemzetiségi kulturák harczával is számolnunk kell, nem lehet számitáson kivül hagyni azokat az előnyöket sem, melyek föltétlenül nyujtandók a czélból, hogy *középosztályunknál az egységesitő beolvasztás folyamata* fenn ne akadjon. Az egynyelvü „egységes magyar nemzeti állam“ megalakulására, egységes, erős középosztályra van feltétlen szükség, mint azon elemre, mely első sorban és mindenek felett van hivatva egy államot megalkotni, egy államot biztos alapon fentartani.“

Ez az egységes, erős középosztály az állami tisztviselői kar. S báró *Bánffy* Dezső abban találja a nemzetiségi politika uj vezérgondolatát, hogy a *kellő minősitéssel biro nemzetiségi eredetü állami tisztviselőket* rendszeresen, tervszerüen, kellő körültekintéssel és rendszeres elvek szerint alkalmazzák. Mert sok nemzetiségi eredetü állami tiszviselő helyi és társadalmi viszonyoknál fogva nem tud kibontakozni azon kapcsolatból, mely otthonához, vagy nemzetiségéhez köti.

„Az egységes magyar nemzeti állam“ érdekéből — irja báró *Bánffy* Dezső — mindenütt és mindenben érvényesülni kellő „nemzeti gondolat“-nak, meg lehet követelni és meg kell követelni az államtól, hogy *alkalmazottai elhelyezésénél, azok beosztásánál figyelemmel legyen azok nemzetiségére is.* Kellő szétosztás, vagy ha ugy tetszik, szétszórás mellett nyerhet az állam kellően minősitett, megbizható tisztviselőket és emellett gondoskodhatik, hogy az állam szolgálatát kereső középosztály társadalmi egybeolvadása fokozottan előrehaladjon és eszköze legyen azon társadalmi egybeolvadásnak, mely hivatva kell, hogy legyen azon egységes magyar középosztály megalakulására, melynek megalakulása nélkül „egységes magyar nemzeti állam“-ot létrehozni nem lehet.

Politizálhat-e az ifjuság?

— Levél a szerkesztőhöz. —

A magyar ifjuság történetét még nem irták meg. Kár. Ha arra hivatott történetiró megirta volna, sok mindent igazolhatna, amit most némelyek kétségesnek tüntetnek föl. És érdekes következtetéseket vonhatnánk le a történet lapjaiból, amelyek elutasithatlanul bizonyitják, hogy az ifjuságnak igenis joga és pedig hagyományos joga a politikai tüntetés.

Azt vethetik ellene, hogy hisz minden főiskola ismeri a maga történetét. Nem is az ifjuság történetének azt a részét kivánnók felkutatni, mely a főiskola csarnokaiban folyt le, hanem azt, a mely az ifjuságnak iskolán kivül való történetére vonatkozik.

Mi adott különös érdekességet ennek gondolatnak, könnyü kitalálni. A magyar főiskolák ifjusága ezidőszerint magára vonta az egész közvélemény figyelmét. Az egyetemi polgárság lelkesen állást foglalt a katonai javaslatok ellen tiltakozó gyülésekkel és tüntetéssel Valamely kormánypárti lap hasábjain olvastam, a honvédelmi miniszter is kifejezte a képviselőházban, hogy az egyetemi ifjuság tanuljon, ne tüntessen és nevezetesen ne politizáljon.

Nincs kétség benne: tanuljon az egyetemi ifjuság és készüljön elő a jövendő nagy harczaira. Minden apró és jelentéktelen alkalmakkor ne rendezzen demonstrácziókat, a politizálást ne tartsa mindenkor fontosabbnak a komoly, tudományos munkánál. Ellenben vannak nagy, országos, a nemzet életére és jövőjére kiható politikai kérdések, amelyekkel szemben az ifjuságnak joga, söt kötelessége politikai álláspontját, akaratát, óhaját, véleményét nyiltan és habozás nélkül kifejezni.

Nevezzék mások tüntetésnek, én lelkesedésnek, hazafiságnak, hazaszeretetnek mondom. A lelkesedés az ifjuság egyik kiváltsága. Az a nép, melynek ifjusága lelkesedni sem tud, az enyészet utján van. A magyarban azonban erőteljes élet pezseg, ifjuságának tehát illik az igazi megalkuvást nem ismerő lelkesedés.

Ha megirták volna már a magyar főiskolai ifjuság történetét, nem egy lapja tanuskodnék állitásom mellett s az egész történelem bizonyitaná, hogy a főiskolai polgárság joga, kötelessége adott alkalomkor demonstrálni; a történelem nem egy lapja igazolná, hogy az ifjuság időnkint való tüntetéseivel férfias tettet vitt véghez, s hogy ezek a tüntetést következményei mélyen, kiszakithatatlanul bevésődtek hazánk történetébe.

Vajjon lett volna-e az 1848-ik év márczius 15-ike történetünknek az a nagyjelentőségü dátuma, ha Petőfi, Jókai, Vasvári mögött nem áll tüntető, politizáló egyetemi ifjuság?

Lett volna-e magyar szabadságharcz olyan dicsőséges, ha az ifjuság nem lép a tüntetés, a politika mezejére. S a 60-as években, amikor ujra felsütött a magyar alkotmány napja tüntetéseivel, politikájával nem mozditotta-e elő a magyar főiskolai ifjuság az ügyet? . . .

Ily hatalmas, történeti tanuságtétel mellett bizonyára nincs szükség az ujabb kor eseményeinek ama mozzanatait részletezni, melyekre a magyar ifjuság tüntetéseivel, politikájával üdvösen befolyt.

Sohasem fordult elő, hogy a főiskolai hallgatóság a maga testületi föllépésében Magyarország eszményeihez hütlenné lett volna. Ellenben mindenkor a nemzet akaratának, forró óhajtásainak lett tolmácsává. Küldetése van az ifjuságnak ezen a téren is.

És nem kell-e e missziót nemzedékről-nemzedékre ápolni, fejleszteni, hogy az esetleg nehéz időknek bátor, önfeláldozó, önérzetes ifjusága legyen? . . .

Ha megirták volna a magyar főiskolai polgárság történetét, bizonyára kitünnék az is, hogy már a régebbi ifjuság is ugyanannak a küldetésnek a szolgálatába szegődött, melyet az utolsó 42 év alatt teljesit a fiatalság.

Vagy képzelhető-e a dicső Mátyás ideje müvelt, lelkes s lelkesitő magyar ifjuság nélkül?

Feltehető, hogy a magyar a török rabiga alatt egyéniségét, önbizalmát, életerejét megtartja, ha politizáló, demonstráló, müvelt ifjuság a hazaszeretet tüzét fenn nem tartja, nem élesztgeti?

A sok évszázados germanizáczió eredménytelen maradt volna-e, ha a magyar ifjuság a hazafiság fáklyáját magasan nem lobogtatja?

Oly sok rokonszenvvel fogadták volna-e a szabadság minden szárnycsattogását, nevezetesen oly sok hivőre akadt volna-e a nemzeti reformáczió, ha nincs a lelkes, müvelt ifjuság? . . . . Igen, ha meg lenne irva a magyar főiskolai hallgatóság története, a hazafiság, lelkesedés, a tetterő himnuszává lenne; kodexxé lett volna, mely megadja az ifjuságnak a politizálásra és tüntetésre a jogot.

Persze, e történelem azt is kimutatná, hogy a politizálás csak az igazi, hamisitatlan szabadság szárnya alatt használ a nemzetnek, mert csak ez a lelkesedés méltó a nemes ifjusághoz; és hogyha a magyar főiskolai ifjuság a tüntetés mezejére lép, akkor nem szabad egyéni pártérdekek szolgálatába szegődnie, hanem a tüntetéseknek a nemzet szolgálatában kell maradnia; annak a nemzetnek, mely nem ismer különbséget faj és vallás között, hanem, melynek nagysága, ereje és hatalma e jelszóban csucsosodik ki: *„szabadság, egyenlőség, testvériség!“*

Dr. H J.

Olvasóinkhoz!

Azt a nagy nemzeti harczot, a melyet az *Egyetértés* iniciált, ébrentartott és Isten segitségével győzelemre is fog vinni, ránk nézve könnyüvé tette a közönség, a mely megedzett bennüket tetterőben, megtartotta és egyre növeli elszántságunkat arra, hogy végre-valahára leszámoljunk az osztrák szoldateszka tulkapásaival és fosztogatásaival. Nap-nap után igyekeztünk rászolgálni arra a meleg elismerésre, a melyben ezért a független magyar közönség részesit minket és a melyből a legnagyobb rész kétségtelenül méltán illeti meg a mi nagynevü főmunkatársunkat, *Kossuth Ferenczet*, a ki a függetlenségi párt elén állva velünk szövetkezett és a kivel való e szövetségünket olyatén képp sikerült állandósitanunk, hogy publicisztikai tevékenysége most már kizárólag az *Egyetértésé.*

E küzdelmes harczot megszentesiti az egész magyarságnak tömör csoportosulása, a mely bizvást remélnünk engedi, hogy végre mégis a nemzetiszinü trikolor fog győzedelmeskedni a fekete-sárga szellem fölött.

A magyar nemzet millióiért folytatott és folytatandó e küzdelmünkben nem volt szabad és nem szabad a jövőben sem megfeledkeznünk a magyar államot jelentő, a nemzeti eszmét és kulturát szolgáló tisztviselői karról sem, ezernyi ezer családról, a melyekkel szemben a kormány ujból érvényesiti, vagy érvényesiteni óhajtaná omnipotencziális hatalmát. Évtizedek óta küzdenek jogos érdekeikért s nekünk sajtónak most kell azon lennünk, hogy az ország képviselőtestülete érvényesitse akaratát. Most kell gondoskodni szolgálati pragmatikáról és mert megint csak hosszu évtizedek multán kerülhet sor rá, most kell őket megillető ekzisztencziához segiteni, legalább is olyanhoz, mint a milyen van az ország esküdt ellenségeinek, — az osztrák katonatiszteknek.

Ezekhez a politikai akcziókhoz, a melyeket igaz lelkesedéssel folytatunk, zsurnálisztikai feladatok járulnak, amelyeket tőlünk telhetőleg, a mivelt magyar olvasóközönség izlésének és igényeinek megfelelően teljesitünk. Jó és érdekes lapot adni, ez a legfőbb törvekvésünk s azt hiszszük, hogy el is érjük kimeritő politikai és gazdasági tudositásaink mellett bőséges hirrovattal, a társadalmi és müvészeti események kellő méltatásával. Tárczarovatunkban — hiszen ezt látja az olvasó minden nap — irodalmunk kiválóságai irnak, élükön illusztris szépirodalmi főmunkatársunkkal, *Eötvös Károlylyal.* A regények közül is a legjavát választjuk közönségünk számára; most is a világirodalom egyik jelesének, *Ohnet* Györgynek legujabb szenzácziós müvét, a *Méregvásárt* adjuk, a melynek kizárólagos közlési joga a miénk. Az ujonnan belépő előfizetőknek *dijtalanul* küldjük meg az eddig megjelent folytatásokat.

A magyar ház asszonyának, a gyermekeknek is azonfelül, hogy lapjuk az *Egyetértés* és hasznos olvasmányuk, egyuttal *Divatszalonjuk* is. A ki csak kivánja, kedvezményes áron, (egész évre 4 frtért, félévre 2 frtért, negyedévre 1 frtért) kaphatja meg lapunk utján a kitünően szerkesztett, modern divatlapot, mely más uton tetemesen drágább.

Előfizetési árak:

Egy hónapra . . . . 1 frt 80 kr.
Negyedévre . . . . 5 „ — „
Félévre . . . . . . 10 „ — „

Az előfizetési pénzek (legczélszerübben postautalványon) az *Egyetértés* kiadóhivatalába küldendők: IV., Vármegye-utcza 11. szám.

Budapesten telefonon is megrendelhető az *Egyetértés*; a kihordó már másnap hozza a lapot az előfizetési nyugtával együtt. *Telefon-szám: 706.*

Az Egyetértés kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hirek.** *Vilmos* császár tegnap este *Szögyény-Marich* László osztrák-magyar nagykövetet kihallgatáson fogadta. — *Lipót* belga király Brüsszelből ma több heti tartózkodásra Wiesbadenba utazott. — A *szász trónörökös* e hó 19-én Nápolyba érkezik. *Wladimirovitsch* Boris nagyherczeg tegnap Varsóból Bécsbe érkezett s ma tovább utazott Athénbe.

— **Halálos baleset.** Szomoru eset történt ma délután a fővárosban. *Burchárd-Bélaváry* Gusztáv. hetvenhároméves magánzó *Burchard-Bélaváry* Konrád főrendiházi tagnak fivére a Dohány-utczából jövet befordult az Erzsébet-körutra s a huszonkettős szamu ház előtt át akart menni az utcza másik oldalára. A mint a járdáról az uttestre lépett, arra robogott a százkilenczven számu villamos kocsi. A kocsi vezetője csöngetett, hogy az öreg urat figyelmeztesse. Burchard-Bélaváry Gusztáv a csöngetésre visszanézett ugyan, de azért tovább haladt. A vezető a kocsit már nem tudta megállitani s a kocsi elején levő mentő készülék *az öreg urat elütötte.* Burchard-Bélaváry Gusztáv *a fején sulyos sérülést* szenvedett s eszméletét elveszitette. A mentők bevitték a Rókus-kórházba, de már a gyors orvosi segitség sem ért semmit. Még ágyba sem fektették az öreg urat s *már halott volt.* Az elhunyt családos ember volt. Az Avar-utcza 33. számu házban lakott. Valamikor tanárkodott a bécsi akadémián. Egyik fia neves festőmüvész, aki évekig tudósitója volt a Worldnak. A kocsi vezetőjét a rendőrség nyomban kihallgatta, de a vizsgálat a kocsivezető s más szemtanuk vallomásából megállapitotta, hogy a szerencsétlenségnek az öreg ur maga volt az oka.

— **Estély gróf Karácsonyi Jenőnél.** Gróf Karácsonyi Jenő mükincsekben gazdag krisztina városi palotájában fényes estély volt, a melyen az arisztokráczia, a politika s a közélet kitünő ségei jelentek meg. Eljött József Ágost főherczeg és neje, Auguszta főherczegnő is, akik Zichy grófnő és gróf Szápáry szolgálattevő kamarás kiséretében érkeztek s gróf Karácsonyi Jenő és neje, Andrássy grófnő fogadták őket a lépcsőház ban. A ragyogó társaságban fesztelen s otthonos hangulat uralkodott. Tizenegy órakor a tánczteremmel szomszédos szalonban a főherczegi pár és a válogatott szükebb társaság vacsorához ült mig a többi vendéget a képtári teremben várta gazdag büffé. Éjfél felé kezdett csak oszladozni a társaság.

— **Elhunyt képviselő.** Őszinte részvéttel értesülünk arról, hogy *Molnár* Józsiás, a kézdivásárhelyi kerület képviselője ma délelőtt a Vörös Kereszt-kórházban elhunyt. Az elhunytban a függetlenségi párt derék, buzgó tagját veszitette el, a ki egyszerü, puritán gondolkodásmódjával minden párt becsülését megszerezte magának. Egyike volt a székelyek érdekei legkitartóbb védelmezőinek s az ő fáradhatlan tevékenységéhez több érdemes alkotás füződik, a melylyel a nehéz helyzetben levő székely nép sorsa javulásához hozzájárult. *Molnár* Józsiás már hosszabb idő óta volt beteg s az orvosai napok óta tudták, hogy nem menthetik meg az életét.

— **A magyar állam — tót falragaszai.** *Nyitráról* irja levelezőnk, hogy ott nagy megbotránkozást okozott a belügyminisztérium egy legalább is különös intézkedése. A tüdővész terjedésének meggátlását czélzó óvóintézkedéseket tudvalevőleg népies utmutatásban ismertették, amiket leforditottak az ország nemzetiségeinek a nyelvére is. Igy történt, hogy a napokban egész Nyitra várost teleragasztották hatalmas *Upozorpenic*-ekkel, ami a felvidéki magyarság küzdelmeinek nem nagy támogatására szolgál s ami fölösleges dolog is, mert Nyitrán mindenki tud már magyarul.

— **Izgalom egy koporsó mellett.** Egy nagy halott koporsója mellett a legritkább esetben szokott felhangzani a kritika. Kegyeletesen bucsuztatják, mielőtt a földnek átadják s ha tudósról, iróról, költőről, vagy müvészről van szó, a birálatot elhallgatják a sir előtt s legfölebb a temetés után az erre hivatott közlönyökben mondanak kritikai véleményt róla. Nem ugy történt *Páris* Gaston franczia hirneves iró temetésén. Párisból táviratozzák, hogy Paul *Mayer* az »Ecolé de Chartes« igazgatója bucsuztatójában némi fanyarsággal jegyezte meg, hogy Páris Gaston igen csekély haszonnal hallgatta *Dietz* romanista előadásait, a kinek kollégiumai különben is igen hiányosak voltak. Ezt *Steffens* bonni tanár nem hagyhatta szó nélkül s szintén beszédet mondott, válaszolva az előtte szólónak. Azt felelte, hogy Páris Gaston a német tudomány segélyforrásai nélkül soha se lett volna se nagy tudós, se nagy iró. Ilyenformán a koporsó előtt a bucsuztató beszéd valóságos vitatkozássá lett, a mely a gyászközönség körében érthető konsternácziót és izgalmat keltett. A franczia lapok nagy ingerültséggel pertraktálják a páratlan esetet.

— **A württembergi trónöröklés kérdése.** Württembergben most általános beszéd tárgyát képezi az a közlemény, mely a Stutt-

gartban megjelenő „Reichsbote"-ben jelent meg a minap. A trónöröklés kérdésében tett különös javaslatot, a mely persze csak javaslat marad, de azért érdekesen jellemzi a württembergi protestánsok hangulatát. Miklós württembergi herczeg halála után ugyanis a trónöröklés jog szerint a württembergi ház katolikus oldalágára (Fülöp herczeg, illetve Albrecht) szállott át. Hogy megakadályoztassék az, hogy a mostani királyt katolikus utód kövesse a trónon, az emlitett konzervativ lap azt ajánlja, hogy a trónörökösödés ügyét a német monarkiákban akként szabályozzák, hogy a korona esetleg az egyenes ág *uralkodásképes unokáira is átszállhasson.* Mint esetleges utódot az illető lap a még gyermek *Paulina* herczegnőt, II. Vilmos egyetlen leányát emliti.

— **Egy anya vádja.** Az Egyesült Államokban mostanság általános beszéd tárgya egy hallatlan katonai kegyetlenkedés, amelynek egy fiatal katona esett áldozatul. Szomoruan jellemzi az eset az Unio hadseregét is, de feledésbe ment volna a dolog, ha a halálra kinzott katona édesanyja levélben nem fordul Roosevelt elnökhöz, leirva levelében az egész esetet. Ezt az irást az Unio liberális lapjai egész terjedelmében leközlik s hasábos kommentárokat fűznek hozzá. A katonát *Richter* Edwardnak hivták, a kinzója *Sinclair* Wiliam volt. Az anya előadja, hogy egyetlen fiát a hadnagy kezén-lábán megkötöztette, szájába rongyot tömetett, arczát, fejét jeges vizzel két óra hosszáig leöntette s a mikor a megkinzott katona szemeit könyörögve emelte kinzójára, a torturát mégis folytatta, mindaddig, a mig a katona meg nem halt. A haditörvényszék foglalkozott az esettel, a hadnagyot fölmentette, de a főhadbiró utólagosan kijelentette, hogy tévedett a törvényszék, a mikor fölmentő itéletét meghozta Az anya a pörujitásáért esedezik. »Módjában van — ugymond levelében — hogy ez embertelen és gonoszlelkü tiszt egyenruháját letépesse és megfoszsza attól, hogy más katonákat is gyáván, szivtelenül halálra kinozzon.« A hadnagy még most is a Fülöp-szigeteken van, ezredét már haza vezényelték s nemsokára New-Yorkba érkezik. Az elnök — hir szerint — a pörujitás mellett van s követeli a tiszt kemény megbüntetését.

— **Házasság.** Dr. *Domony* Móricz e hó 25-én veszi nőül *Kornfeld* Zsigmond főrendiházi tag leányát, Mizzyt.

Cseppi és keserüi *Fráter* Ernst biharmegyei szolgabiró, tartalékos huszárhadnagy, tegnap tartotta esküvőjét a téglási és nagy-ercsi özv. *Ercsey* Ernőné leányával, Rózsikával, a kálvintéri templomban. Az esküvőn fényes közönség jelent meg

Csiba Imre dunamócsi református lelkész nőül vette Komáromban *Galambos* Erzsikét. Az esketési szertartást *Antal* Gábor püspök végezte.

Richter Károly, a pozsonyi első takarékpénztár tisztviselője eljegyezte Pozsonyban *Kreisel* Lénárd nagybirtokos leányát, a Fridát.

— **A beteg német herczegek.** Ismeretes hogy a német császár két legidősebb fia, *Vilmos* és *Eitel Frigyes* herczegek keleti utra indultak, a melyen *Eitel Frigyes* herczeg kanyaróban megbetegedett. Állapota — egy kairói távirat szerint — egyre javul s tegnap óta nincs láza. Mig azonban *Vilmos* császárnak nagy aggodalma az egyik fia miatt oszlóban van, egy *Luxarból* érkezett távirat a *trónörökös* megbetegedését jelenti. A trónörökös szintén kanyarót kapott. A betegség lefolyása normális.

— **Botrány a kaszárnya udvarán.** Kassáról irják: *Nazdraveczky* Jenő tizenhétéves lakatostanoncz *Reisz* Nándor városi vállalkozólakatos rendeletére a külsétányon levő tüzérkaszárnya kutját javitotta. Munkaközben egy kutya nekitámadt s lábszárát megmarta. A lakatostanoncz követ dobott a kutya felé, mire Weishauss N. tüzérkaplár durva hangon szidalmazni kezdte s mikor a fiu felelt, egy tüzérkatonával felpofoztatta. A megvert inas erre elpanaszolta baját Bondra Mihály huszonbétéves lakatossegédnek, ki a pinczében levő kutat javitotta. A lakatossegéd a brutális káplárhoz sietett, hogy felelősségre vonja, de a káplár nekitámadt, mellbe ütötte, földre teperte s össze-vissza rugdosta. Ugyanakkor jött arra *Malakovszky* tüzérőrmester, ki két katonával lefogta a lakatost s folytonos ütlegelés közben elzáratta. Csak egy óra mulva szabadult ki a lakatossegéd, egy tüzmester közbelépésére. A megvert emberek a brutális tüzérkáplár és őrmester ellen a följelentést megtették.

— **Eltünt diákok.** Kievből egy német és egy finn diák rejtélyes eltünéséről érkezik hir. Ezek a diákok a napokban felkeresték a hires kievi Peschtschersky-kolostort. A kolostor templomában a német diák föllebbentette az egyik szent szobráról azt az eltakaró fátyolt s akkor látható lett, hogy a szobor közönséges fabáb. Mikor azután a diákok elhagyták a helyet, egy fiu, a ki velük volt, mindegyiknek a hátán krétajelet veti észre. A kolostor kapujánál azután egy szerzetes felszólitotta a diákokat, hogy kövessék őt, a velük lévő fiunak pedig azt mondotta, hogy várakozzék a kolostor előtt. A fiu várt-várt, de a diákok csak nem jöttek ki s azóta mostanáig sem kerültek elő. A titokzatos eset magyarázata valószinüleg az, hogy a két diák a szerzetesek vallási fanatizmusának esett áldozatul.

— **Tüntetés az oroszok ellen.** Finnországban egyre nagyobb az elkeseredés az erőszakos oroszositás miatt s már többször óriási demonstrácziókat rendeztek azok ellen, a kik vakon követik az orosz kormány utasitásait. Tegnap, mint Helsingforsból táviratozzák, igen izgalmas tüntetés volt a hatvanhétéves *Streng* titkos államtanácsos, abói főtörvényszéki elnök ellen. Streng feleségével a pályaudvarra érkezett, a hol óriás néptömeg várta s éktelen fütyüléssel és lármával ogadta. Sokan kiköptek Streng előtt s nem engedték meg neki, hogy kocsiba szálljon és a főtörvényszéki elnők gyalog volt kénytelen egy szállóba menni. De ott ujabb meglepetés várta, mert a szállóban nem kapott szobát, s ugyanigy járt a többi szállóban is. A tömeg mindenüvé kisérte Strenget, a kinek végre a rendőrök oltalma alatt sikerült kocsiba ülni és egy rokonához hajtatni, a hol szállást kapott. A tömeg le akarta rombolni a házat, de végül beérte azzal, hogy a falra egy táblát szögezett ezzel a felirással: »Itt lakik az áruló Streng.«

— **A leányok ellensége.** Az elevei esküdtbiróság egy Wüszten Vilmos nevü fiatal embert vont felelősségre. Wüsztennek ugyanis az a fura szenvedélye volt, hogy a hol egy leányt megpillantott, rátámadt és a késével össze-vissza **szurkálta.** Nyolcz leányt sebesitett meg ilyenformán, a miért a biróság kilencz évi fegyházra itélte.

— **Arany-estély Nagyszebenben.** Mint nagyszebeni tudósitónk irja, az ottani protestáns nőegylet fényesen sikerült estélyt rendezett, melynek minden száma Arany János müvei ismertetésének volt szánva. Az estélyen felolvastak s szavaltak: Bod Péterné, Székely Istvánné, Kocsaba Róza, Bakó Irma, Gödny Ilonka, Bod Péter, dr. Vértesy Gyula, dr. Szőcs Géza, Mihály Árpád, Korbuly Emil, Erdelyszky Mihály, Strauch Béla. Kiváló tetszést aratott dr. Vértesy Gyula irótársunk, ottani kir. tanfelügyelő, a ki Arany órájáról olvasott fel s végül Arany néhány költeményét adta elő müvészi előadásban.

— **Becsületsértés?** Mult év november tizedikén *Deschler* Emil augsburgi gyáros fölmondott *Hoffmann* Antal nevü pénzbeszedőjének. Hoffmann erre nyugodtan azt mondotta, hogy őt elküldeni nem lehet, mivel szerződése örök időkre szól. A gyáros ránézett a fiatal emberre és az után a következő rövid megjegyzést tette:

— Maga marha!

Hoffmann Antal becsületsértés miatt bepörölte a gazdáját, a kit azonban a biróság fölmentett azzal az indokolással, hogy a »marha« szóval a gyáros pusztán Hoffmann naivitását akarta jellemezni, nem pedig becsületében megsérteni. A felső biróság nem volt ezen a véleményen; szerinte a »marha« szó mindenképen becsületsértő és ezért Deschler Emilt tiz márka pénzbüntetésre itélte.

— **Szökés a tébolydából.** Harmadszor vitték be a mult napokban *Wohlrab* Ernő pénzügyőrt a lipótmezei tébolydába. A szerencsétlen elmebeteg kétszer volt már lakója az élő-halottak komor épületének s a hogy szeret ejthette, kiszökött. Ma délután megint ugy rendezte a dolgokat, hogy néhány perczig felügyelet nélkül maradt s ez alatt harmadszor is kereket oldott. A tébolyda panaszára a főkapitányság kinyomozta, hogy Wohlrab Ernő szüleinek Attila-körut 48. szám alatti lakásán rejtőzik, a hol aztán letartóztatták s visszakisérték a Lipótmezőre.

— **Betörés** *Bienenstock* József látszerész kerepesi-ut 57. számu üzletét az éjszaka feltörték. A még ismeretlen betörők ötven darab, öszszesen ezer koronát érő látcsövet vittek magukkal.

— **Időjárás.** A helyzet lényegében változatlan. A maximum állandóan Oroszországban tartózkodik, mig az alacsony nyomás nyugati Európát boritja.

Az európai időjárás változóan felhős és tulnyomóan száraz. Számottevő esők Francziaországban és a Balkánon voltak. A hőmérsékleti viszonyok változatlanok.

Prognozis a következő 24 órára: Lényegtelen hőváltozással változóan felhős idő várható elvétve csapadékkal.

Hazankban az ország keleti felében voltak — jobbára kisebb — lecsapódások (hó, eső), mig nyugaton az idő száraz maradt. A hőmérsékleti maximumok alacsonyabbak az előző napiaknál.

= **Stomatin** a legjobb száj- és fogápoló szer.

TÁVIRATOK.

A Balkánról.

Konstantinápoly, márcz. 15. A Yemen és Aden hátvidéke ügyében támadt *angol-török konfliktus komolyan napirendre került.* Angolország többek közt Dzselile község kiüritését, valamint Ali athalai (?) emir *birtokjogainak respektálását követeli.* Tekintettel Anglia erélyes fellépésére és katonai előkészületeire, valószinü, hogy a holnap tartandó minisztertanács teljesiteni fogja azokat a követeléseket, a melyek az 1874. évi kékkönyvben közzétett okmányokon alapulnak.

Konstantinápoly, márcz. 15. A bolgárczaj harczból elmenekült bandafőnök hir szerint Macsukovo és a Dojran tó között egyesült egy másik bandával és állitólag ott operál.

A svájczi uj vámtarifa.

Bern, márczius 15. Ma történt meg a népszavazás az uj vámtarifára, amely a jövőben kötendő kereskedelmi szerződéseknél alapul fog szolgálni. A *tarifa mellett szavazott 129,000 ember, ellene pedig 223,000.*

A hálás bolgárok.

Pétervár, márcz. 15. Sztancziow dr. itteni bolgár ügyvivő tegnap II. Sándor czár sirjára nemzeti szalagos koszorukat tett le. A koszoruk szalagjain ez a felirás diszlett: A szabaditó czárnak — a hálás bolgárok.

Zavargás az adó miatt.

Madrid, márcz. 15. Lissaboni hirek szerint *Combrában zavargások törtek ki,* mivel a lakosság *vonakodik a községi adókat megfizetni.* Az üzletek zárva vannak, a kereskedelem pang. A zavargók és a rendőrség között összeütközésre került a dolog, a melynek során három ember életét vesztette és sokan megsebesültek. A rendőrség végül helyreállitotta a rendet.

A sör drágitása ellen.

Prága, márcz. 15. A Hetz-szigeten ma délután a szoczialdemokraták gyülést tartottak, a melyen több mint 4000 ember volt jelen. A gyülés a *sördrágitás* ellen tiltakozott, továbbá kimondta azoknak a vendéglősöknek a bojkottálását, akik a sör árát felemelték. A gyülés után az azon *résztvevők* a Venczel-térre vonultak és útközben *tüntető* kiáltásokban törtek ki. A Muzeum előtt a rendőrség szétszórta a tömeget.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Otrombaság.** A M. kir. Operaházban ma nagy közönség volt együtt és nincsen ok tagadni, hogy örömmel hallgatta *Hubay* bájos *Moharózsá*-jának igen jó előadását, meg a *Roccoco* tánczjáték kedves, ügyesen beállitott és gonddal lejátszott részeit. De történt a mai nappal egy otrombaság is, a melyet a sajtó megelőzőleg kellőképp méltatott, részesitvén a M. kir. Operaház t. igazgatóságát olyan kemény megrovásban, a melynél éppen csak keményebbet érdemelt. Az történt ugyanis, a mi köztudomásu, hogy:

1-ször hirdették *Hunyadi Lászlót* (tehát halhatatlan nagy *Erkelünknek* a mai nemzeti ünnepnapot csakugyan megillető hazafias darabját) *diszelőadásnak;*

2-szor visszaszivták a diszelőadás-jellegét; és

3-szor rémülten visszavonták az egészet, okul adván, hogy éppen elég, ha *Broulik* szombat este a Walkürben, vasárnap délelőtt a Wagner-próbán, hétfőn este meg a Wagner-koncerten szerepel, *Hunyadi Lászlót* tehát nem énekelheti.

Akármilyen jóindulattal is vagyunk egyébként az Operaház mostani vezetősége iránt és bármennyire elösmerjük, hogy a jóra való igyekezetben nincs hiány, ezt a mai dolgot egyébnek nem minősithetjük, csak otrombaságnak. Mert vagy nem tetszett volna márczius idusára kitüzni azt a hazafias darabot és akkor tudtuk volna, hogy a M. Kir. Operaházban nem óhajtják a népszabadság születésének évfordulóját ünnepelni s jól van, vége; megszoktuk azt már udvari intézmények vezetőitől, hogy amilyen aggodalmasan szigoruak a saját etikett-kérdéseikben, olyan bántóan keveset törődnek az ország és érzéseivel. Vagy pedig tetszett volna megtartani azt az előadást bármilyen szereplőkkel, bármi áron, ha már egyszer hirdették. Mert igy, visszavéve a hazafias darabot, *demonstrativ jellege* lett a dolognak, ismételjük: otrombaság az egész ünneplő magyarság ellen, amely — ha nem volna is — czélzatot, *szándékosságot* lát ebben a visszaszivásban. A M. kir. Operaház hipperlojális szolgálattévői ezt az oktalanságot bizony nem kellett, hogy elkövessék, mert sokkal kisebb az a szivesség, amit ezzel az udvarnak tenni véltek, mint a milyen kellemetlenül szembeötlő a sérelem, amit vele a nagy nap harmonikus ünneplésén ejtettek.

— **Pugnó hangversenye.** *Pugnó* Raoul párisi zongoramüvész, akinek a legutóbbi filharmóniai hangvers nyen oly nagy sikere volt, ma rendezte önálló zongora estélyét a Royal termében. A müvész kiváló képességeit már a multkor méltattuk, s ma ismét igazolta a jóvéleményünket. Kár, hogy mai müsora nem igen állott arányban az ő müvészetével: *Beethoven* Cis moll sonateját és *Schumann* Faschingsschwank-ját kivéve csupa jelentéktelen darabokat játszott s a tempót ezeknél is tulhajtotta. Legszebb volt *Bach* egyik preludiuma és fugája, *Händl* gaur gavottéja, különösen pedig *Chopin* müvei, a melyeknek poétikus előadásánál ismét gyönyörködtünk az ő lágy billentyüverésében, gyöngyözött skáláiban. Ezekben igazán felülmulhatatlan. Müsorának utolsó száma *Liszt* 13-dik Rhapszodiája volt, a mely azonban ugy felfogásban, mint előadásban sok kivánnivalót hagyott hátra. A terem csak félig telt meg. *(p. e.)*

— **Bartók Lajos emléke.** A Nemzeti-szinház ma, márczius tizenötödikén este előadta Bartók Lajos Thurán Anna czimü drámáját. A mai est a költő emlékének volt szentelve. Márkus Emilia »Annája« a rendesnél is müvészibb volt; a második felvonásban nyilt szinen is megtapsolták. Thurán Ausztin szerepét Gál játszotta, Velitoris Henriket pedig Pálfi. A jövedelmet az elhunyt költő siremlékére forditják.

— **A Wagner-hangverseny főpróbája.** Az Operaházban ma tartották meg a holnapi *Wagner*-hangverseny nyilvános főpróbáját, amelynek egész előadás-jellege volt. Nagy és előkelő közönség gyült egybe, amely minden egyes számot nagy tetszéssel fogadott. *Takács* helyett *Ney* Dávid énekelt, egyébként a müsor változatlanul maradt meg. A holnapi előadás — annyit már is mondhatunk — érdekes lesz. Hogy értékes-e, arra nézve fenntartjuk a véleményünket.

— **Bob herczeg Aradon.** A vidék egyik legjobb szintársulata most *Zilahy* Gyuláé, a ki Arad város müértő közönségét az előadásokkal teljesen kielégiti, *Zilahyék* a legutóbbi nagy operasiker után, a melyben az igazgató bájos nejének, a főváros közönsége előtt is kedves emlékü *Singhoffer* Vilmának volt különösen nagy része, most — a mint nekünk irják — szinrehozták a Népszinház ezidei nagy slágerét, *Bob herczeget.* Mintaszerü jó előadásban. A czimszerepet a Magyar Szinháznak nemrégiben még egyik legkedveltebb fiatal müvésznője *Rózsa* Lilli játszsza s elég, ha azt mondjuk, hogy: méltón Fedák Sárihoz, a szerep megalkotójához. A mellékszerepek is kitünő kezekben vannak s igy nem csoda, ha mindennap tele van a szinház. A népszerü operettet Aradon most egymásután tizenegyszer játszszák s legközelebb a szerzők is lemennek.

— **Allandó szinház Marosvásárhelyen.** Marosvásárhelyről irják: A szinügyi bizottság egy állandó kőszinház épitését vette tervbe. Erre a czélra már százezer korona gyült össze; a hiányzó összeget az államtól remélik megkapni. Ezen a nemzetiségi vidéken nagy missziója van egy állandó magyar szinháznak.

— **A Leányegyesület hangversenye** változatos müsorral lepi meg a közönséget A háromszáz tagu fiatal leányokból álló énekkar rendkivül finom előadása szenzácziót fog kelteni. P. *Márkus* Emilia néhány verset ad elő. *Mérő* Jolán e hangversenyen ugyanazt a magyar rapszódiát is fogja játszani, a melylyel a drezdai filharmonikus hangversenyen nagy sikert aratott. A hangversenyre, a mely 22-én délután négy órakor lesz a Vigadó nagytermében, a *Harmonia* zeneműkereskedésben már kaphatók jegyek.

SPORT.

— **Football-Vándordij.** A Magyarországi Tornaegyletek Szövetségének labdarugó-vándordijára (B. T. C. serleg), mely a pünkösdi szövetségi ünnepélyek alkalmával kerül döntésre, a következő szövetségi egyletek neveztek: 1. Budapesti Torna-Club, 2. Magyas Testgyakorlók Köre, 3. Müegyetemi Football-Club, 4. Posta és Távirdatisztviselők Sport-Egylete. Tekintettel arra, hogy csak négy egylet küzd a vandordijért, elömérkőzések helyett mindjárt két osztályozó és egy döntőmérkőzés lesz. A párok kisorsolása az osztályozó mérkőzésekben a következő eredménynyel járt: Első pár: Müegyetemi Football-Club—Postások. Második pár: Magyar Testgyakorlók Köre—Budapesti Torna-Club. Az osztályozó mérkőzések napjait a kisorolt párok közösen állapitják meg és azok fenti sorrendben legkésőbb április 30-ig bevégzendők.

A közönség köréből.

Testi és szellemi jólét

a rendes emésztéstől függ s ezért ne mulaszszuk el étkezés után a gyomor- és a belek tevékenységét **Dr. ROOS féle Flatulin labdacsokkal** előmozditani. Ott ahol az orvosi szaktekin élvektől javasolt és orvosi előirás szerint előállitott **Dr. ROOS-f le Flatulin labdacsokat** használják, az emésztési zavarok éppenséggel ismeretlenek. Eredeti doboz 1.20 k.-ért mindengyógytárban kapható. Böv. **Dr. J. ROOS M.m. Frankfort.** 45847.

Nodusin Aranyér-balzsam.

Egyedül álló szer, mely operáczió, vagy égetés nélkül **tökéletesen s biztosan gyógyitja** ugy a vak-, valamint a nyitott aranyeret. Teljesen ártalmatlan. Kórházilag kipróbálva. Már is több egyént teljesen kigyógyitott. Kapható **Nagy Kálmán** gyógyszertárában, **Nyiregyházán.** Egy üveg ára használati utasitással együtt 4 korona. Csomagolás, bérmentes küldéssel 5 kor., az összeg előzetes beküldése, vagy utánvét mellett.

KÖZGAZDASAG.

A Magyar Földhitelintézet vasárnap délben tartotta XXXIV. rendes évi közgyülését gróf *Dessewffy* Aurél elnöklete alatt.

A közgyülésen, melyen teljes számban jelentek meg az intézet alapitói, igazgatói és felügyelő-bizottsági tagjai, mindenekelőtt a mult évről szóló igazgatósági jelentést terjesztették elő. A jelentés kiemeli, hogy az intézet a székelyföldi kisbirtokosoknak olcsó kölcsönök engedélyezésével segitségükre sietett, a helyszinén kirendeltségeket állitott fel s az intézet tevékenysége az érdeklett és az illetékes körök egyértelmü elismerésében részesült és általaban üdvösnek bizonyult. Az intézet az 1902. év folyamán 897 kölcsönvevőnek 24.291.200 korona jelzálogos kölcsönt folyósitott. Kölcsönének teljes vagy részleges rendkivüli törlesztésére 516 adós 6.394.521 koronát fizetett vissza. Az intézet keletkezésétől a mult év végéig engedélyezett jelzálogos kölcsönök összege, az eddig törlesztett összegek levonása nélkül, 631.716,560 koronát tesz, mely összesen 21,008 adós fél között oszlott meg. A mult év végén tényleg fennállt jelzálogos követelések összege 305.719,171 korona 99 fillért tesz, melynek fedezetére 782.482,592 korona 30 fillér értékü jelzálog van lekötve. A mult évi tiszta jövedelem az intézeti nyugdijalapra forditott 92.354 korona 33 fillér és a földmiveléssel kapcsolatos humanitárius czélokra forditott 9235 korona 43 fillér levonása után 971,472 korona 32 fillér, melyet egész összegében a tartalékalaphoz csatolták. Ezzel együtt az intézetnek alapitása óta tartalékba helyezett saját szerzeménye 25.259,092 k. 58 fill.-re emelkedik. A jelentés melegen parentálja el az elhunyt Tisza Kálmán és gróf Szapáry István felügy. bizott. tagokat, *Schlauch* Lőrincz biboros püspök rendes tagot és sajnálattal emliti meg *Nádasdy* Ferencz grófnak a felügyelő bizottsági tagságról való lemondását. A közgyülés a jelentést egyhangulag tudomásul vette és a felmentvényt ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak megadta. Ezután szót emelt *Csáky* Albin gróf főrendiházi elnök, a felügyelő bizottság tagja s lelkes szavakban ünnepelte *Lukács* Antal főrendiházi tagot, az intézet igazgatóját, aki most töltötte be működé-ének 40-ik évfordulóját. Kiemelte hosszu pályája alatt szerzett kitünő érdemeit és rámutatott ama sikerére, melyet legutóbb a székely mentő akczióban elért. Javasolja, hogy a közgyülés elismerése és hálája jeléül szavazzon a jubilánsnak jegyzőkönyvi köszönetet. Zichy Nándor gróf meleghangu pártoló fölszólalása után a közgyülés az inditványt egyhangulag elfogadta. Hlatky Miklós udvarhelymegyei kiküldött köszönő szavai után Lukács Antal igazgató meghatottan mondott köszönetet a lelkes ünneplésért. Végül felügyelő-bizottsági tagnak Teleky Gyula grófot választották meg. A közgyülést megelőző alapitó ülésen megválasztották felügyelő-bizottsági tagokká: Hadik János grófot, Gerliczy Ferencz bárót és Földváry Elemért.

Folyóink csatornázása. *Fekete* Zsigmond miniszteri osztálytanácsos, a folyó-csatornázási osztály vezetője az eszközölt fölvételekről, általában az elvégzett munkákról érdekes jelentést tett *Darányi* földmivelésügyi miniszter fölhivására. Eszerint a Kulpának Károlyvárostól Bródig való hajózhatása érdekében 135,950 méter hosszuságban fölvétettek a tervek. Megkezdték a tervezést a Tisza és HármasKőrös-között a Hortobágyon átvezethető és esetleg Debreczennek oldalszárnynyal létesitendő csatornára, továbbá a Nyitra, Ipoly, Ung és Latorcza folyók alsórészének csatornázására nézve és a Sió, Sió-Kapos és Sárviz csatornák hajózhatóvá tevése érdekében. Az 1903. évben főleg a Berettyó és a Közép-Maros hajózhatóvá tételének szükséges tanulmányokra és müszaki fölvételekre fog az osztály munkássága terjedni, megjegyezve, hogy a mult nyáron tett előmunkálatok, fölvételek és szemleutak eredményeit az osztály a télen serényen feldolgozta, vagy a munkálat foganatban van. Összes folyóink hajózhatási tervei programm szerint öt éven belül készülnek el.

A Magyar Vasmüvek és Gépgyárak Országos Egyesülete *Förster* Nándor miniszteri tanácsos elnöklésével ülést tartott, a melyen *Schuster* Venczel igazgató előterjesztette az osztrák társegyesületnek azt a kérelmét, hogy az *uj autonom vámtarifa* egyes, az egyesületben képviselt iparágak szempontjából kifogás alá eső tételek dolgában a két egyesület konform lépéseket tegyen a kormánynál. Az egyesület elhatározta, hogy hajlandó a kérelemnek megfelelni, előbb azonban az osztrák érdekeltek észrevételei tanulmányozás végett az egyesület tagjainak megküldendők.

A pesti molnárok és sütők gőzmalmi r.-t. ma tartotta közgyülését. Az igazgatóság jelentése szerint a *mult évi veszteség 35.042 kor. 51 fillért* tesz, melyet a *rendelkezésre álló külön tartalékalapból irnak le.* A közgyülés elhatározta, hogy a *külön tartalékalapból 72.000 koronát kihasit* s abból részvényenként 16 kor. osztalékot fizet. — Mindenesetre különös dolog, ami itt történt, mert nem elég, hogy a társaság veszteséget volt kénytelen leirni a tartalékalapból, még osztalékot is hasitott le belőle.

Iparvédelem a Széchenyi-korban. Az Országos Iparegyesületben tartott erről a tárgyról figyelemre méltó felolvasást az egyesület összes szakosztályainak legutóbbi teljes ülésén *Sztudinka* Ferencz. A Széchenyi kort, mint a reformácziók, az anyagi és gazdasági átalakulások korát jellemezte, ismertette a 40-es évek védegyleti mozgalmát. Ama téves nézetet, hogy Magyarország sohasem lesz iparállammá, a mely nézet a védegylet és Széchenyi idejében uralkodott, megczáfolta a felolvasó hazánk 13. és 14. századbeli ipari törekvéseinek vázolásával. Majd a Széchenyi-kor iparvédelmi törekvéseit világitotta meg az Ausztriával akkor fennállott szocziális, politikai és gazdasági viszony szempontjából. Politikailag Magyarország független volt Ausztriától. A két állam közt vámvonal is állott feen, a mely azonban a vámtételek egyoldalu megállapitása miatt Ausztria számára formaszerü védvámmá fejlődött, mig prohibitiv rendszerével Magyarország iparát határozottan sujtotta. Az ipar védelme tehát a védegyletben oly módon nyert kifejezést, hogy az egylet tagjaira nézve kötelezővé tette, hogy semmit sem vásároljanak a külföldről, a mit Magyarországon lehet kapni. Az iparvédelem örve alatt azonban sok visszaélés is történt, mert sok kereskedő magyar czégér alatt idegen árut erőszakolt a fogyasztóra. Ez időben találjuk meg egyes iparágakban a formaszerü tanonczneveles nyomait. Az előadó végül felhivta a közönséget a magyar ipar pártolására, a mire a Széchenyi-kor iparvédelmi mozgalma intő példa gyanánt szolgál.

Napirend.

A miniszterek fogadónapjai.

A pénzügyminiszter fogad csütörtökön délután 4 órakor, *a földmivelésügyi miniszter* kedden délután 4 órakor, *a horvát miniszter* szerdán délután 4 órakor, *a miniszterelnök* csütörtökön délután 4 órakor, *a honvédelmi miniszter* csütörtökön délelőtt 11 órakor, *a közoktatásügyi miniszter* csütörtökön délután 4 órakor, *igazságügyi miniszter* csütörtökön délután 1 órakor *a kereskedelmi miniszter* pénteken délután 5 órakor.

Hétfő, márczius 16.

Naptár. Hétfő, márczius 16. Róm. kath. Heribert,— prot. Heribert, görög-orosz (márczius 3), Eutrop, — Zsidó: Adar 17. — Nap kel 5 óra 51 p. nyugszik 5 óra 49 p, Hold kel 9 óra 29p. este, nyugszik 7 óra 17 p reggel.

A főváros magánépitési bizottságának ülése 5 órakor az uj városházán.

Legfelsőbb kihallgatás a királyi palotában 10 órrkor.

A magy. tud. akadémia III. osztályának ülése 5 órakor.

Az orsz. vadászati védegylet ülése 5 órakor saját helyiségében.

A magyar tisztviselők orsz. egyesületének jelmezestélye este fél 8 órakor.

Wagner ünnep az operaházban 7 órakor!

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

1903. Hétfő, márczius 16-án.

M. KIR. OPERAHÁZ.

— felemelt helyárakkal

Nagy hangverseny.

a „Magyar Ének és Zeneművészek Bayreuthi-ösztöndij-alapja javára.

Wagner Siegfried vezenylete alatt

Kezdete fél 8 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

—

A gotterhalte.

Történet 3 képben. Irta: Mérei Adolf.

Személyek:

Sághy József — Faragó
Aladár — Ráthonyi
Annuska — R. Maróthy
Zsuzsa néni — Sziklainé
Kapitány — Mátray
Főhadnagy — Hidvéghy
I. hadnagy — Szomori
II. hadnagy — Delli L.
Mariska — Horváth P.

Kezdete fél 8 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

—

Bob herczeg.

Regényes nagy operett 3 felvonásban. Irták: Martos Ferencz és Bakonyi Károly. Zenéjét szerzette: Huszka Jenő

Személyek.

A királynő — Balázs O.
György — Fedák S.
Viktória herczegnő — Harmath
Lord Lancaster — Pázmán
Pomponius — Kovács M.
Tom bátya — Szerdahelyi
Annie — Ledofszki

Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

Simonyi óbester.

Történeti vigjáték 3 felvonásban. Irta Martos Ferencz.

báró Simonyi — Császár.
Des Tournelles — Márkus F.
Desmerannes — Lánczi I.
Juliette — Ligeti J.
Döry — Gál
Aczél — Mészáros
Majthényi — Mihályfi
Luzsénszky — Nádav B.
Apagyi — Paulay
Zelénay — Horváth
Gyuri — Sözsahegyi

Kezdete 7 órakor.

VIGSZINHÁZ.

Az őrnagy ur.

Bohózat 3 felvonásban. Irták: Mars és Kéroul. Forditotta: Heltai Jenő.

Montgiron — Fenyvesi E.
Labourdette — Hegedüs Gy.
Henri Fréville — Tanay F.
Champeaux — Góth S.
Moulard — Tapolczai D.
Lardinet — Róna zéki G.
Dingois — Vendrei F.
Malolzel — Szerémy Z.
Filerin apó — Bárdi O.
Paulette — Varsányi I.
Héloise néni — Nikó L.
Pauline — Nógrádi J.
Özv. Martinné — R. Rostagni I.
Dingoisné — Haraszthy H.

Kezdete 7½ órakor.

URÁNIA.

—

A fehér czár birodalma.

Kezdete 7 órakor.

FŐVÁROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató.

Nagymező-utcza 17.

nagy kiállitásos operette **Carola** és **Mariot** felléptével, továbbá

Monna Vanna parodiája

a **Tarka Szinpadon,** valamint a kitünő márcziusi

varieté-műsor.

Nappali pénztár d. e. 10—1-ig és d. u. 3—6-ig

A télikertben reggeli 5 óráig **Vörös Elek** czigányzenekara játszik.

Szinházak heti műsora.

	M. kir. Operaház	Nemzeti szinház	Vigszinház	Népszinház	Magyar szinház	Uránia	Várszinház
Kedd	Az afrikai nő	Lady Windermere legyezője	Kéz kezet mos	Bob herczeg	A Gotterhalte	A fehér czár birodalma	—
Szerda	—	Monna Vanna	A kis fészek	Bob herczeg	A Gotterhalte	A fehér czár birodalma	—
Csütörtök	Carmen	A föld	Kéz kezet mos	Bob herczeg	Grant kapitány gyermekei A Gotterhalte	A fehér czár birodalma	—
Péntek	—	Élve temetkező	Miczi herczegnő	Bob herczeg	A Gotterhalte	A fehér czár birodalma	—
Szombat	Don Juan	Élve temetkező	Miczi herczegnő	Bob herczeg	A Gotterhalte	A fehér czár birodalma	—
Vasárnap	A denevér	Rosenkranz és Guldenstern / Az ember trag.	Kéz kezet mos / Miczi herczegnő	Bob herczeg	A bajusz / A Gotterhalte	A XIX. század / A fehér czár birodalma	—

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A póruljárt uzsorás.** Még a mult évszázad közepéig megdönthetlen hagyomány volt Francziaországban, hogy a szinészek teljesen bajusz és szakáll nélkül jelentek meg a nyilvánosság előtt. Egy neves énekes, Saintfoy, volt az első, aki e hagyományt megtörte. A müvész nagy világfi is volt és teljesen az uzsorások karmai közé került, a kik a legszemérmetlenebbül zsákmányolták ki a könnyelmüségét. A legrosszabb közülök Pernaux nevü ember volt, aki egy pillanatig sem hagyott nyugtot adósának. Egy reggel, daczára minden elutasitásnak, sikerült ennek az uzsorásnak a Saintfoy hálószobájába behatolni. Az énekes éppen a borbélya kezében volt és beszappanozott arczát átengedve a borotvának, egy nála volt barátjával beszélgetett. Pernaux itt sértő módon ismételte figyelmeztetését és pörrel, meg az adósok börtönével fenyegetőzött.

— Jól van — mondta Sanitfoy — ön meg fogja kapni a pénzét, de remélhetőleg várni fog addig, mig a szakállamat levétetem.

— Oh, természetesen — felelt az örvendező uzsorás — nem oly sürgős, várhatok addig.

— Sokáig kell majd várnia — mondta szárazon Saintfoy. — Kedves barátom, te és a borbély, ti vagytok a tanuk — mondta aztán az illetők felé fordulva.

Fölkelt a székről, lemosta arczáról a szappant és kijelentette a Figaronak, hogy szolgálatát a jövőben nem veszi igénybe, mert körszakállt növeszt. A felsült uzsorás magánkivül volt, de magának a biróságnak sem állott módjában, tekintettel a tanuk vallomásaira, hogy őt a pénzéhez segitse.

*

— **Uj világitás.** Londonban a napokban mutatták be a nagy tudós társaság előtt az emerikai Hevett találmányát: az uj fényforrást, mely abból áll, hogy a kéneső gőzét villamossággal izzóvá teszik. A kisérletnek óriás sikere volt. Az uj világitásnak az a nagy haszna, hogy meglepően olcsó, harmadrész annyi áram ugyanolyan erős fenyt fejleszt. A Hevett-lámpát ketszáz napon keresztül napi tiz órai müködéssel is lehet használni anélkül, hogy tisztogatni kellene. Fő alkotó része egy levegőmentes üvegcső, amelyben az átizzott kéneső gőze hatalmas fényt sugároz ki. A fénynek sajátságos kisérteties ibolyaszine van.

*

— **Blovitz hagyatéka.** A világ leghiresebb riporterének örökösei e hó 16 ikán árverezik ej Blovitz ingóságait. Az árverést a Douet-fogadóban tartják meg s Páris bizonyos körei feszült várakozással néz a liczitáczió elé. Sok előkelő urhölgy nagyon szeretné megszerezni azt a legyezőt, amelyre Blovitz az 1878-ik berlini kongresszuson az ebben résztvett összes miniszterekkel ráiratta a nevüket. A legyezőn ott van Andrássy Gyula, gróf Károlyi, Bismarck, Haymerle, Mehemet Ali, Sadoullah, Saint-Ballier. Desprez, Launay, Waddington, Odo Russel, Beaconsfield, Suvaloff, Bülow, Gorcsakoff, Corti, Salisbury, Hohenlohe-Caratheodory és d'Oubril aláirása. Ezért a legyezőért nagy pénzt fognak adni. Bizonyára akad jólfizető vevője, Umbertó király, XII. Alfonz király, Bourbon Izabella királynő, Lyons lord, Dufferin lord és Sarah Bernhardt sajátkezü aláirásukkal ellátott fényképeinek is. Elliczitálnak még huszonnégy pompás drága képet, köztük hatot, amely magát Blovitz mestert ábrázolja. Mind a hat európai hirü müvész alkotása.

*

— **Az igazságszolgáltatás drámái.** Francziaországban ez idő szerint óriás izgalom uralkodik az ország birósági körében. Megdöbbentő arányban gyarapodnak azok az esetek, hogy a biróságok fölületessége következtében ártatlan emberek kerülnek a börtönbe és sinylődnek ott hosszu éveken át, amig valamely szerencsés véletlen föl nem deriti az elitéltek ártatlanságát. A legutóbbi eset (rövid idő a harmadik) valóságos regény. Hőse egy Eugéne *Degraeve* nevü tengerészkapitány, akit gyilkosság és kalózkodás miatt vittek Uj-Caledoniába gályarabságra. Az 1891-ben Degraeve Niurohaiti nevü oczeánjáró hajónak volt a kapitánya s az öcscse az első hadnagy. Egy vihar alkalmával a legénység föllázadt a kapitány és az első hadnagy ellen s ugyanakkor szerencsétlenül járt egy *Gibson* nevü matróz. Amikor a hajó a Carolina elé ért, a legénység, félve a lázadás következményeitől, megszökött a hajóról. Csak a mulatt szakács, névleg Myret, maradt a hajón, hogy pokoli tervét végrehajtsa. A szakács 1000 piasztert követelt a két testvértől, s amikor ezek nem voltak hajlandók az összeget neki átadni, feljelentette őket s a kapitányt és öcscsét le is tartóztattak. Myret azzal vádolta a két testvért, hogy Gibsont és az összes legénységet lemészárolta, egyedül ő menekült meg a haláltól. A biróság, noha csak egy tanu volt, aki ellene vallott, halálra itélte a kapitányt. Ezt a halálos itéletet végre is hajtották volna, ha II. Oszkár svéd király közbe nem lép a kapitányért, hálából azért, hogy az egyszer megmentette a svéd hajó legénységét. A királyi közbenjárásra élethossziglani fegyházra itélték Degraeves és öcscsét. A hadnagy négyévi szenvedés után Uj-Caledoniában meghalt. Holttestét a czápáknak vetették zsákmányul a tengerbe. Történt aztán öt évvel az itélet kihirdetése után, hogy öt manilaki lakos jelentkezett azzal, hogy gyanusnak tünik nekik a Myret tanuvallomása. Erre Loubet elnök megkegyelmezett az elitéltnek. Hanem a pert nem engedték akkor revizió alá venni. Most meglepő fordulat állott be. Egy Broyer nevü matróz, aki jelenleg egy párisi árucsarnokban van alkalmazásban, jelentkezett, hogy a minap együtt borozott Myrettel, aki részegségében bevallotta, hogy Degraeves ártatlan, mert csak az ő boszuvágya miatt itélték el. Broyer eleintén nem akarta az esetet feljelenteni, mert félt a biróságoktól, amelylyel «sohsem jó érintkezésbe lépni». Csakis egy bajtársa biztatására jelentette fel a bünös Myretet. A reviziót most meginditották s addig is rehabilitálta az ártatlan tengerész kapitányt Monaco herczege, aki kitünő állást adott neki.

*

— **Különös öngyilkosság.** Liverpoolban mint egy távirat jelenti, egy norvég ember olyan öngyilkosságot követett el, a milyenre még eddig példa nem volt. Eddig nem tartották lehetségesnek, hogy valaki képes a lélekzetét addig visszatartani, a mig a halál bekövetkezik. Az életösztön fölébred és egy, vagy legfölebb két percz után ösztönszerüleg vesz az illető ujra lélekzetet. Az illető ember, ha hinni lehet a táviratnak, addig tartotta vissza lélekzetét, a mig — az anyagcsere hiányában — a szénsav a tüdőben felhalmozódott annyira, hogy megölte a szervezetet. A bonczolás kétségtelenül bebizonyitotta ezt. Az orvosi irodalom ilyen esetet eddig nem ismert.

*

— **Egy uj Jack.** Rémületet és borzalmat kelt Greenbock skót kikötővárosban egy szörnyeteg, aki sötét gonosztetteit szakasztott oly módon követi el, mint annak idején a szomoru hirhedtségre vergődött «Jack the Ripper», London egyik külvárosában, Whitechopelben. Eddig két szerencsétlen leányt támadt meg. Jack utóda azonban, ugy látszik, még nem olyan ügyes, mint amilyen az elődje volt. Mert a leányok nem maradtak halva a helyszinen, de sulyos sérüléseket szenvedtek. Mindkét leány ugyanazt a vallomást tette. Éjjel egy 25—30 évesnek látszó, jól öltözött, uriformáju ember megszólitotta őket. A perditák követték az ismeretlent egy sötét, elhagyott utczába és ott késsel támadta meg őket. A két leány egybehangzó vallomása bizonyossággal enged arra következtetni, hogy a bünteteket egy és ugyanaz az ember követte el és pedig mindkét tettet egy óra lefolyásán belül. A gonosztevőnek eddig nem tudtak nyomára akadni.

Az Egyetértés telefonszámai:

Szerkesztőség:	**788.**
Kiadóhivatal:	**706.**

Szerkesztői üzenetek.

(Levélben nem válaszolunk, de e rovatban hozzánk intézett tudakozódásokra készséggel felelünk.)

P. I. *Debreczen.* Akik jártasak a keleti hajfestészetben, azok tudják már gyakorlatból is, hogy a két porból mennyit keverjenek össze. Azok azonban, kik ezzel a hajfestéssel először tesznek kisérletet, ne keverjék össze a két port, hanem külön-külön készitsenek megfelelő pépet mind a két porból. Kérdéseire orvosi tanácsadónk a következő feleletet adja: 1. A sulyrészt pontosan megállapitani nem lehet, mert azt szabályozza a hajzat sürüsége, hossza és a fej nagysága. De eltekintve ettől a henna-porból langyos vizzel keverve készitsen jól össze álló keményes pépet. A pép legyen inkább több, mint kevesebb. 2. A fejbőrt, illetőleg a haj környezetét nem szükséges zsirral bekenni, sőt ellenkezőleg, mint megirtuk, a festés előtt jól meg kell mosni és zsirtalanitani. 3. A ritka fésüt mártsa be a pépbe és azzal egyenletes simitással kenje a pépet a hajra. 4. A pépet egy óráig hagyja a hajzaton. Egy óra mulva tiszta langyos vizzel mossa le és kendővel száritsa a hajzatot, mely a pép után vöröses szinü lesz. De mielőtt a haj még teljesen megszáradt volna, az indigólevél porából is hasonlóképen készitett megfelelő mennyiségü pépet épen ugy, mint az első pépet, kenje a hajára. Ha a haj hosszu, nehézséggel jár a pép egyenletes szétosztása, de erős akarattal és ügyességgel ebben az esetben is sikerül. A többiekre nézve az az irányadó, amit márczius 28-diki számunkban megirtunk.

Tabi. A kérdezett egyesület helyisége: VI. ker., Gyár-utcza 14. sz. a. van.

Galambócz. A madarak közül legtovább a hattyu él. Alkmár városában (Hollandia) 1672-ben egy olyau hattyu mult ki, a melynek még 1573-ban rézkarikát tettek a nyakára. E szerint a hattyu csak pár hónappal volt fiatalabb száz évesnél. A hattyu azonban — ugy mondják — átlag háromszáz évet él. A hattyu után mindjárt a sólyom következik. Knauer német tudós ismert egyet, a mely 162 éves volt. A sasok és keselyüek szintén nagy életkort érnek el. Igy például 1719-ben elpusztult egy kőszáli sas, melyet 104 évvel előbb fogtak el. Egy fakó keselyü, melyet 1706-ban keritettek kézre, 1824-ben pusztult el, tehát 118 évet töltött fogságban. A papagájok, kakukok, hollók szintén nagyon hosszu életüek. A zhái tyuk élete 15—20 évre terjedhet, a fáczáné 15, a pujkáé 16, a galambé 10 évre. A kisebb énekes madarak életének határa 8—18 év között váltakozik. Fogságban a fülemüle legfeljebb 8—10 évig, a fekete rigó 12—15 évig birja. A szabadban azonban sokkal tovább élnek.

M. I. *L.-Perga.* A levelet elküldtük a kivánt helyre. Sajnos, a hasonló eset elég gyakori, mert az itt élő idegen nemzetiségüek sohasem akarnak magyarosodni. Ennek nem egy, hanem ezer oka is van.

K. B. *Diakóvár.* 1. Motoros kocsikat leginkább, Francziaországban gyártanak. Hajtóerejük lehet gőzpetroleum, benzin, hidrogén, aczetyléngáz, meleg levegő s az elektromosság. 2. Az utsimitó makadámgép gőzerőre van alkalmazva. Itt a fővárosban már rég használatban van s a makadám-utakat kivétel nélkül ilyen géppel simitják.

A. B., *Sepsi-Szt.-György.* Székely vértanuknak nevezik azt az öt hazafit, kik közül a Kossuth-Makk-féle fölkelésben való részvétel és felségsértés czimen Gálffy Mihályt, Horváth Károlyt és Török Jánost 1854 márczius 10. a marosvásárhelyi Postaréten, Bartalis Ferenczet és Várady Józsefet pedig 1854 április 27-én Sepsi-Szt.-Györgyön végezték ki.

S. K. *Debreczen.* Fát tökéletesen éghetetlenné tenni ez ideig még egyetlen vegyi szerrel sem sikerült. Az e téren elért legnagyobb eredmény az, hogy a gyors égést hónapokig tartó lassu elhamvadássá változtatták át. Egy német czég állitott elő legujabban valami festőszert, mely a vele bevont fát vagy egyéb tárgyat megvédi a tüz hatásától. Állitólag igen jól megfelel a festék s hozzá még kiadós is, mert 1 kgr 24—25 négyszögméter terület bevonására elégséges.

Felelős szerkesztő:
Molnár Márton.

Ingatlanok forgalma.

A főváros területén a lefolyt héten a következő ingatlanok kerültek tiratás alá.

A *pesti* oldalon: Dr. Szabó István IX., Üllői-ut- 9. és Mátyás-utcza 3. sz. házainak részei 14000 koronáért Csákó Adolf és nejére. Dr. Bergsmann Ignáczné IX., Ferencz-tér 14. sz. házának 1/8 része 3100 koronáért Dr. Dani Mihályra. Dr. Stern Salamon VI., Szondy-utcza 9. sz. háza 66000 koronáért Glückmann Adolfra. Stoffenberger Istvánné IV., Városháztér 2. sz házának felerésze Stoffenberger testvérekre (örökség.) Lisznyay János VIII., Mária-utcza 11. sz. háza Lisznyay Endrére (örökség.) Körösi Sándorné X., Kőbanya, óhegyen fekvő 8472 | 73 hrsz. telke Seeling Jánosnéra (örökség.) Klement János VII., Kisdiófa-utcza 4. sz. házának fél része Klement Mária és Irénre. (örökség.) — Csipes Gábor VI. Hajós-utcza 41 sz. háza 37000 koronáért Finger Gyula és Rózára. Peláthy Béla IV, Zöldfa-utcza 11. sz. háza 190.000 koronáért Szénássy Mihály és nejére. Neugebohren Vilmosné VIII. ker. József-utcza 84. sz. házának része Neugebohren Vilmosra (örökség.) Passer Róbert X. ker. Hédervary-utcza 24. sz. háza 19229 kor. 2 fillérért Werther Albinra. Sztrakovits Albertné a VIII. ker. Ludoviczeum-utcza 8/a sz. háza 20.000 koronáért ifj. Tapat László és nejére. Kemény Béla IX. ker., Liliom-utcza 24. sz. házának részei 4000 koronáért Metzl Antalnéra. Ifj. Kohn Ármin V. ker., Pannonia-utcza 8. sz. házának 5 | 1000 része 1000 koronáert Fleischl Sandorra. Bernfeld Mór VI. ker., Szondy-utcza 73. sz. háza 110.000 koronáért Sonnenberg Imre és nejére.

Budán: Kampfmann Róza I. ker., Tabánban fekvő 641 hrsz. telkének felerésze Kampfmann testverekre (örökség). Özv. Loosz Jánosné I. ker., Felsőhegy-utczában fekvő 311 hrsz. telke Zimmermann Jankára. Noszter Józsefné I. ker., Gellérthegy-utczában fekvő 675 hrsz. telke 4680 koronáért Pech András és nejére. Strausz Éva II. ker., Csalogány-utczában fekvő 3119 hrszámu telke 2446 korona 48 fillérért Gaiduschek Mórra. Az Egyesült Budapesti Főv. Takarekpénztár I. ker., Gellérthegyen fekvő 13309—3. hrsz. telke 75000 koronaért Nicholson W. Fülöpnére. Jámbor Endréné I. ker., Virányosi dülőben fekvő 8372 hrsz. telkének felerésze Jámbor testvérekre (örökség). Schubert István és társai III. ker., Pálvölgyben fekvő 5281—hrsz. telke 650 k.-ért Molnár Jánosra. Baranyai J. és neje I., Attila-köruton fekvő 1400—10. és 12959—22. hrsz. telke 142751 kor. 68 fillérért Kohn Hermann és nejere, Wünscher Frigyes és társa I. ker. Tárnok-utczában fekvő 2328 hrsz. telke 40,000 koronáért Frey Alajosra. Szautner Mihály és társai III. ker. Tavasz-utczában fekvő 999—1000 hrsz. telke 7400 koronáért özv. Lebhardt Máriára. Witz Illés III. ker. Remetehegyen fekvő 1952—53 hrsz. telke 700 koronáért Litzmann I. Izidorra. Müller Istvánné III. ker. Kerek-utczában fekvő 772 hrsz. telke 3080 koronáért Todorescu Ferencz és nejére. Ragályi Géza III. ker. Kerék-utczában fekvő 680—51 hrsz. telkének fél része Ragályi Aladarra (örökség.) Fischer testvérek III. ker. Solmásvölgyben fenvő 4304—07 hrsz. telke 1961 koronáért Szimeth István és nejére. Gallauner Pál és neje III. ker. Péter-hegyen fekvő 5482—82—1—2 hrsz. telke 800 koronáért Gallauner Jakabra. Hiedl Györgyné és gyermekei III. ker. O-Budán fekvő 1522—1 hrsz. telke 2340 koronáért Henthaller Frigyesre. Guszky József és társai III. ker., Remetehegyen fekvő 2092 hrsz. telke 3000 koronáért Hankó József és nejére.

Használt és uj pénz-szekrények rendkivül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban **Budapesten, V., Bálvány-utcza 6. sz.**

Gummi és hathólyag, v. franczia, 2—12 kor.-ig Capottes, rövid, 4—10 kor. tucatja. Nőiövszerek orvosi rendeletre. Kapható a Magyar Orvosi Műszertárban Bpest, VII., Kerepesi-ut 32., Rókuskórházzal szemben. — Árjegyzék ingyen és bérmentve A vörös kereszttel. Ügyeljünk!

Savanyu magyar borokhoz erős édeses sziciliai boraimat jutányos áron ajánlom. Pauk Ödön Fiume. 4583

Gyümölcsfa, szőlővessző és bor megrendelhető Teleki János telepéről Balaton-Hegyén, posta: Köves-Kálla, Tesék árjegyzéket kérni 1517

Az alcsuthi főherczegi udvari kertészetben nagymennyiségü **diszfák és diszcserjék,** valamint **gyümölcsfák, évelő növények és egyébb kerti termények** kaphatók. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld a **Főherczegi udvari kertészet, Alcsuton** (Fejérmegye). 45771

CSIZ fürdőben, a legszebb és legegészségesebb helyen minden igényeknek megfelelő szobák. fürdővendégeknek legolcsóbban kiadók Hanvay Józsefnel. 45817

Eladok és veszek urasági **Butorokat** teljes lak-berendezéseket, angól bőrbutorokat, machagoni és rézbutorokat **perzsa és smyrna szőnyegeket** függönyöket, olaj-festményeket, antique tárgyakat gáz és villamos csillárokat. **Budapest, Ujvilág-u. 21.** Telefon: 17—77.

Méhány szó a titkos betegségekről

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltünően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelmüség és rossz szokasok által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyü állapot megszünjék. Kell lenni valakinek, a ki a fiatalságot a nemi életről jóakaratu őszinteséggel és behatóan felvilágositsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajaikat bátran tartózkodás nélkül és bizalommal elmondhassák. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpanaszolni hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a nemi életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és az esetleg már meglevő bajokon is tud segiteni, akkor majd megszünik a titkos betegségek kiéltezése. Ilyen magasztos hivatásu és erre való dr. Palócz v. kórházi orvos, speciálista országos hirü intézete (Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a nemi életről felvilágositást, a hol a beteg vér es testnedvei megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a kóranyagoktól, lelki kinjai megszünnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegen biztos és teljes eredménynyel használt gyógymódnál fogva a monarchiában uttörő és egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyitja már sok év óta Dr. Palócz az ő speciális gyógymódjával még a legelhanyagoltabb esetekben is, a bujakóros sebeket, hugycső-, hólyag-, ideg- és hagerinczbajokat, sérveket, az önfertőzés és szifilisz utóbajait, magömlést, elgyengült férfierőt, impotencziát, aranyerek, vérbajokat, bőrbetegségeket és női nemi szervek minden betegségét. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármi oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szivesen adnak levelére kimeritő titoktartó választ (a levélbe csak válaszbélyeget kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kivánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges speciális gyógyszerekről is gondoskodik. A rendelést Dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 10 órától délután 6 óráig (vasárnap déli 1 -ig). Czim Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII. Kerepesi-ut 10. 44482

FÉRFIAK ÉS NŐKNEK legmagasabb heveny és idült folyásoknál befecskendezés nélkül a legbiztosabb gyógyszernek a **„Sanid labdacsok"** bizonyultak. Egy doboz 100 labdacs tartalommal és pontos használati utasitással 6 kor. Vidékre utánvét mellett diskréten küld a **›Magyar Király‹ gyógyszertár** Budapest, V., Marokkói-utcza 2/e sz. (Erzsébet-tér sarok.)

Most jelent meg!
Latin-magyar Zsebszótár középiskolák számára.
Szerkesztette **SCHMIDT JÓZSEF** áll. főgymn. tanár.
I. rész: Latin-magyar. II. rész: Magyar-latin.
Egy-egy rész csinos vászonköt. 2 kor. Mindkét rész egy erős félbőrköt. 4 kor.
A Schmidt József-féle latin-magyar zsebszótár aránylag kis helyen mindazt nyujtja, a mire a tanulónak szüksége van. Schmidt szótára nem hagyja a tanuló kérdéseit sohasem felelet nélkül, mert előtte épen csak a kérdések lebegtek folyton munkája készitésénél. Minden egyes szóczikken meglátszik, hogy a könyve felett görnyedő tanulóra gondolt a szerző, ennek a szemével igyekezett látni, egyre arra gondolt, hogy ennek munkáját könnyitse.
Meg vagyunk győződve, hogy ezt a szaktanárok is fel fogják ismerni és ugy a tanitás, mint a tanuló szempontjából maguk fogják legjobban előmozditani az értékes munkának gyors elterjedését. Ez a munkájuk annál könnyebb lesz, mert a diszes vászonkötésü, nyomdailag is szép kiállitásu, a szemre nézve kellemes betükkel szedett szótár egy-egy részének ára mindössze **2 korona.** — E szótár **kiegészitéseül** megjelent ugyane szerzőtől a
Latin Tulajdonnevek Tára,
mely akár a szótár mellett, akár külön is nélkülözhetetlen és hézagpótló segédkönyv. — Ára 80 fillér.
Megjelent és kapható az „ATHENAEUM" irod. és nyomdai r.-t.-nál Budapesten, VII., Kerepesi-ut 54. valamint minden könyvkereskedésben.

Számos kitüntetés. **LINHART VILMOS** festő Budapest VIII. Hunyadi utcza 27. Telefon 58-83. Nemesi és családi czimerek: Zászlók és díszitések. Régi képek javitása. Oltár és szentképek mindennemü arczképek, festmények készittetnek.
Szinházi diszletek

Most jelent meg!
Dóczi Lajos Munkái
első végleges kiadásának ötödik és hatodik kötete.
V. kötet:
Beszélyek és Vázlatok II.
Ára füzve 4 korona, pompás diszkötésben 7 korona.
VI. kötet:
Schiller Költeményei.
Ára füzve 6 korona, pompás diszkötésben 9 korona.
Az első végleges kiadás 10 kötet. Ára diszkötésben 75 kor.
Az egyes kötetek külön is kaphatók.

I. Goethe—Faust	füzve	6.—	kor.	kötve	9.—	kor.
II. Csók	›	4.—	›	›	7.—	›
III. Széchy Mária	›	4.50	›	›	7.50	›
IV. Beszélyek és vázlatok I.	›	4.—	›	›	7.—	›
V. Beszélyek és vázlatok II.	›	4.—	›	›	7.—	›
VI. Schiller költeményei	›	6.—	›	›	9.—	›

Előkészületben lévő kötetek: Utolsó szerelem. • Vegyes párok. • Vera grófnő. • Költemények.
A tiz kötet részletfizetésre, valamint az egyes kötetek külön-külön is megrendelhetők a kiadó czégnél:
LAMPEL RÓBERT (Wodianer F. és Fiai)
cs. és kir. udvari könyvkereskedésében
Budapest, VI., Andrássy-ut 21. szám.

Magy. kir. államvasutak. 4266/903. C III.
Menetdij leszállitás a Szigetvár—Kaposvári h. é. vasuton.
A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesités szerint f. évi április hó 1-től kezdve a Szigetvár-kaposvári h. é. vasuton Szigetvár-Mozsgó-Szulimán állomások közötti forgalomban a II. szomszédos forgalmu vonalszakasz menetdijai helyett az I. vonalszakasz menetdijai fognak beszedetni minek folytán az I. osztályban 40 fillér a II. osztályban 30 fill. a III. osztályban 20 fillér lesz fizetendő.
Budapest, 1903. márczius hóban.
Az igazgatóság.

Márczius 15.
A nagy nemzeti ünnep rendező számára.
Ugy emlékbeszédekhez, valamint ünnepi k ltemény kiválasztásához egaika masabbak a következő müvek.
1848. márczius 15. Irta: GRACZA GYÖRGY. A márcziusi nagy nap lefolyását előzményeit és országos nagy hatását vonzó elevenséggel tárgyalja. (MAGYAR KÖNYVTÁR 82. száma. ÁRA 30 FILLÉR.)
Márcziusi dalok és egyéb költemények. Irta: ÁBRÁNYI EMIL. Márczius idusát dicsőitő és fly ünnepeken való szavalásra alkalmas versek. (MAGYAR KÖNYVTÁR 85. szám. ÁRA 30 FILLÉR.)
Márczius 15-iki szózatok A szabadságharczból Irta: JÓKAI MÓR. Koszorus költőnk ünnepi beszédén, a melyeket márczius idusának évfordulóin a nyilvánosság előtt mondott. És érdekes reminiscentiák a szabadságharcz idejéből. (MAGYAR KÖNYVTÁR 283. szám. ÁRA 30 FILLÉR.)
Petőfi Sándorról Irta: JÓKAI MÓR. Visszaemlékezések Petőfiről az ötvenes évek eleje óta. (MAGYAR KÖNYVTÁR 291. szám. ÁRA 30 FILLÉR.)
Kossuth Lajos élete és müködése. Irta: GRACZA GYÖRGY. A legalaposabb életrajz a nagy kor legrészletesebb jellemzése. Egykoru képekkel és müvészi illusztrácziókkal Kossuth Ferencz előszavával. Ára egyszerü kiadásban 3 korona diszes kiadásban 5 korona.

5053 T sz.

Téli üdülő- és gyógyhelyek a déli vasut mentén
Vonatösszeköttetések és menetárak Budapestről (déli vasut pályaudvara)

Abbazia	N. Kanizsa—Pragerhofon át.	Budapest d. v. . . ind. gy. v. 8.00 reggel, 8.00 este. Abbazia-Mattuglie érk. „ „ 9.37 este, 9.17 d. e.	Menettéri jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra. I. oszt. 109.10 k., II. oszt. 77.90 k., III. oszt. 49.5 k.
Görz	N. Kanizsa—Pragerhofon át.	Budapest d. v. . . ind. gy. v 8.00 reggel, 8.00 este sz v 10.00 este Görz . . . . . érk „ „ 10.00 este, 10.07 d. e. „ „ 6.34 „	Menettéri jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra. I. oszt. 109.10 k., II. oszt. 77.90 k., III. oszt. 49.50
Bozen—Gries	N. Kanizsa—Pragerhof—Marburgon át.	Budapest d. v. . . ind. sz. v. 6.50 reggel. gy. v. 8.00 reggel, 8.00 este, sz. v. 10.00 este. Bozen-Gries . . . . érk. „ „ 11.42 d. e. gy. v. 6.00 reggel, 1.45 d. u. sz. v. 11.17 éjjel	Menettéri jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra. I. oszt. 132. k., II. oszt. 94.80 k., III. oszt. 60.70 k továbbá 90 napig érvényes menetfüzetek megszakitható utazásokra, gyorsvonatokra; I. oszt. 138. k. II. oszt. 102.80 k., III. oszt. 70.90 k.
Meran	N. Kanizsa—Pragerhof—Marburgon át.	Budapest d. v. . . ind. sz. v. 6.50 reggel. gy. v. 8.00 reggel, 8.00 este. Merán . . . . érk. „ „ 1.30 d. u., „ „ 7.51 de. 3.19 d u.	Menettérti jegyek 30 napi érvényességgel Bozen-Griesig gyorsvonatokra: I. oszt. 132. k., II. oszt. 94.80 k., III. oszt. 60.70 k., továbbá Bozen-Griesig 90 napig érvényes menet egyfüzetek megszakitható utazásokra, gyorsvonatokra: I. oszt. 138 k., II. oszt. 102.80 k., III. oszt. 70.90 k.
Arco	N. Kanizsa—Pragerhof—Marburgon át.	Budapest d. v. . . ind. sz. v. 6.50 regg, gy. v. 8.00 reg. 8.00 este Arco . . . . érk. „ „ 3.14 d. u., „ „ 9.50 d.e. 5.09 d u.	Menettérti jegyek Mori állomásig 30 napig érvényesek, gyorsvonatokra: I. oszt. 132.10 k., II. oszt. 101. k., III. oszt. 64.70 k. 1518

Nyomatott a kiadótulajdonos Magyar Ujságkiadó Részvény-Társaság körforgógépein.